

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA YÊU THƯƠNG

binh an dưới thế

Chúa sẽ buồn lắm khi Ngài ngự trên cánh Thiên Thần bay qua Việt Nam khốn khổ vào nửa đêm hai mươi bốn tháng chạp. Súng đạn tạm nghỉ; trò chơi giết nhau. Giới nghiêm nói rộng. Lời nguyện cầu vút lên. Niềm hân hoan không trọn vì nỗi lo ngại vẫn đợi chờ. Một ngày Giáng Sinh qua đi cho ba trăm sáu mươi tư ngày khắc khoải chiến tranh, đói rách, bệnh hoạn. Chúa sẽ buồn lắm nếu Ngài thấy binh an chưa có tại Việt Nam. Nhưng chúng ta, dù là con chiến hay không phải là con chiến của Ngài, chúng ta luôn luôn tôn kính Ngài như Đấng Cứu Thế, niềm tin cuối cùng của những người đã mất tin tưởng, ánh lửa trong đêm tối mù mịt dẫn đến Hòa Bình của dân tộc. Lạy Chúa, Chúa ở trên trời, rất cao và rất xa kẻ ngoại đạo là con đây nên Chúa không thể nghe rõ nỗi ước vọng quê hương Việt Nam thanh bình của con. Tuy thế, con hằng nguyện cầu Chúa giáng bình an dưới thế, trước hết cho những tâm hồn không bình an của những người đại diện Chúa chốn bầy chiến hiểm ngoan Việt Nam. Ngày những người mang sứ mạng dẫn nhân loại gần gũi Chúa chưa bình an tâm hồn thì chẳng bao giờ có bình an dưới thế, bình an của Việt Nam.

TUẦN LỄ TỪ 19-12
ĐẾN 26-12-1969

RA NGÀY THỨ SÁU
SỐ 23 GIÁ 25 ĐỒNG

thơ văn giáng sinh

- GIÁNG SINH VÀ CON ĐƯỜNG TUỔI THƠ TỪ KẾ TƯỜNG
- THƯ GỬI ÔNG GIÀ NOEL THU THU
- GIẤC MƠ ĐÊM GIÁNG SINH UYÊN UYÊN
- TRONG KHU RỪNG NAI GIANG
- BÀI CA GIÁNG SINH TỬ MÚ
- NHỮNG SÁNG MÙA ĐÔNG NGỌC CẨM
- ĐÊM GIÁNG SINH CỦA CON VĨNH THANH THANH
- ĐÊM BẤT CỨ NGƯỜI NÀO CŨNG BIẾT TỪ KẾ TƯỜNG
- BÌNH AN DƯỚI THẾ VŨ MỘNG LONG
- GIÁNG SINH ĐẸP NHẤT MARGERY TALCOTT
- NGỌN SUỐI RỪNG MARIE NOEL

sưu tầm giáng sinh

- GIÁNG SINH VIẾNG THĂM NHÀ THỜ LỚN NHẤT LINH VIỆT
- NHỮNG PHONG TỤC NGÀY GIÁNG SINH VIÊN HỒNG
- HOA NỞ NGÀY GIÁNG SINH THANH TAO
- CÁC VIỆC XÂY RA TRƯỚC VÀ SAU NGÀY GIÁNG SINH P.S.
- THÁNH CAM ĐỊA VÀ GIÁNG SINH ĐỖ TÙNG

truyện dài

- MỘT LOÀI CHIM BÉ NHỎ ĐÌNH TIẾN LUYỆN
- GIẶC Ô KÊ THIÊN CHƯƠNG
- CON THỦY DUYÊN ANH

Bìa offset do Màn Ảnh thực hiện. Thiên Sơn trình bày.
Minh họa của Ngọc Dũng, Đình Hiền và Hoàng Đặng.

CHỦ NHIỆM
CHỦ BÚT

DUYÊN ANH

TÒA SOẠN — TRỊ SỰ

38, Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn
ĐT: 23.595 — 90.654

Thánh Cam Địa Và Giáng Sinh

ĐỒ TÙNG lược dịch

Chỉ còn một ngày nữa là lễ Giáng Sinh. Các bạn, hôm nay tôi muốn nói cùng các bạn về cái mỹ cảm của tôi khi được tiếp xúc với đời sống của Đức Kitô qua những trang sử Tân Ước.

Cách đây bốn mươi lăm năm tôi bắt đầu tìm hiểu Thánh kinh. Hồi ấy tôi đã «phớt qua» Cựu Ước. Nhưng lần giờ đến Tân Ước và bài Thuyết pháp trên núi tôi đột nhiên hiểu những lời giáo huấn của Đức Kitô. Bài thuyết giáo bên Saron Đồi ấy đã dội vào tâm can tôi và gọi lên những gì mà hồi còn bé tôi đã hấp thụ.

Lời dạy răn ấy là đừng bao giờ trả thù, đừng dùng điều bậy để đáp lại điều tồi. Hơn nữa phải làm điều lành điều thánh để đáp lại những người ác tâm đã dành cho mình toàn điều xấu xa.

Qua những gì tôi đã đọc, cái còn lại vĩnh viễn trong tôi là sự Đức Giêsu đã xuống thế để lập và ban hành một Luật Mới. Dẫu Ngài có nói Ngài đến không phải để ban bố dưới thời Mai Sen, nhưng là để bổ khuyết, «tháp thêm vào» luật cũ ấy một cái gì nữa. Vâng, Ngài có nói thế, nhưng Ngài đã đổi khá nhiều đến thành một Luật Mới. Không còn «mắt trả mắt, răng chống răng» nhưng sẵn sàng tiếp nhận hai cái tát tai, nếu người ta mới cho bạn một cái, sẵn sàng đi hai cây số ngàn, nếu người ta chỉ bắt bạn đi một.

Tôi thầm nghĩ đến những điều mà người ta thường nghe dạy hồi nhỏ. Những điều đó chắc hẳn không phải là Kitô giáo, vì rằng: Tất cả những hình ảnh tôi còn giữ được của hồi đó là sự tự do có một chai Whisky bên tay này và một miếng thịt bò «beefsteak» bên tay kia.

Bài Thuyết giáo trên núi đã mở mắt tôi: tôi đã hoàn toàn sai lầm. Cứ lần hồi tôi được tiếp xúc với những vị chân tu, những người công giáo chính tông, nghĩa là những người biết sống vì Thượng Đế, tôi lại càng thấy Bài Giảng trên

núi là tất cả tinh thần Kitô giáo cho những ai muốn sống một đời Kitô. Chính Bài Thuyết Giáo ấy đã làm cho tôi yêu mến Đức Giêsu.

Tôi xin thú thực: chưa bao giờ tôi quan tâm lắm đến một Đức Giêsu nhân vật lịch sử. Giả sử, có một người nào có thể chứng minh được con người gọi là Giêsu không hề sống ở cái cõi đời này và tất cả những gì kể trong bốn sách Phúc âm đều do sự bịa đặt của mấy nhà viết truyện thì tôi cũng không một chút nao núng. Vì bài Thuyết pháp trên núi đối với tôi mãi mãi vẫn giữ cái thật y nguyên của nó.

Nên chỉ, khi đọc tất cả tiểu sử của Ngài dưới ánh sáng bài Thuyết giáo trên núi, tôi nghĩ rằng. Đạo Kitô còn cần triệt để thực hiện.

Đâu có tinh thương không giới hạn và không có một ý nghĩ báo thù, là ở đấy có đạo Kitô sống thật sự. Nhưng điều đó lại vượt tất cả nhãn hiệu và lời dạy vẽ trong sách vở. Cái đó đã trở thành một điều không thể cất nghĩa. Loài người không sao giảng giải cho loài người hiểu được điều đó. Cũng không thể truyền tụng từ miệng này qua miệng kia. Điều đó chỉ có thể hiểu bằng tâm: lòng này thông qua lòng kia.

Nhưng thường thường người ta lại không chịu hiểu Kitô giáo như thế.

Nhờ Trời và nhờ sự săn sóc của những người theo đạo Kitô. Thánh kinh đã tránh khỏi được sự đốt hủy. Các hiệp hội Thánh kinh, các nhà xuất bản đã cho dịch ra rất nhiều thứ tiếng. Công việc này sẽ đem lại nhiều lợi ích cho tương lai. Đối với cuộc sống của một Đức Tin sống động hai ngàn năm có thể không là bao. Thật vậy, mặc dầu miệng chúng ta vẫn không ngừng ca hát: «Sáng danh Thiên Chúa trên các tầng trời cao và Bình an dưới cõi trần gian...» nhưng hình như hiện nay không hề có vinh danh cho Thiên Chúa và hòa bình trên cõi đời.

Bao lâu còn sự ngấm ngấm thêm khát báo thù, bao lâu chúng ta chưa dứt khoát trục xuất bạo tàn ra khỏi đời văn minh của chúng ta, ấy là Đức Kitô vẫn chưa sinh ra.

Khi nào hòa bình thực lan tràn khắp thế giới, chúng ta chẳng cần biểu tình và hò hét nữa. Hòa bình sẽ sáng ngời giữa đời sống chúng ta, cá nhân cũng như tập thể. Ngày đó chúng ta mới nói: Đức Kitô đã sinh ra rồi.

Đối với tôi, đó mới là cái ý nghĩa thực của câu hát trên. Khi đó, chúng ta sẽ không còn dành một ngày để tưởng niệm đến Chúa giáng sinh, mà trong suốt đời người, chúng ta thể hiện không ngừng cái biến cố lịch sử trọng đại ấy.

Tôi càng suy niệm đến tôn giáo căn bản, càng nghĩ tới những câu chuyện kỳ lạ, đến biết bao bậc Thầy đã sinh ra trên cõi đời này, qua thời gian và không gian tôi càng nhận thấy, sau các truyện ấy, các chân lý vĩnh cửu mà tôi vừa nói với các Bạn. Và điều này không cần nhãn hiệu, không cần tuyên bố. Nó chỉ cần sống thật sự cái cuộc sống không bao giờ mai một và mãi mãi tiến tới Hòa Bình.

Vì vậy, nếu chỉ chúc tụng bằng môi miệng. « Một đêm Giáng Sinh tràn đầy hạnh phúc » mà không để vào đó tất cả ý nghĩa sâu rộng, bao hàm trong câu ấy, câu chúc này sẽ trở nên rỗng tuếch như trăm ngàn câu khách sáo đưa đẩy và rỗng tuếch khác. Và, nếu người ta không ước ao hòa bình cho tất cả những gì có một sự sống, người ta cũng không thể muốn hòa bình cho riêng mình được. Đó là một định lý «tất nhiên» như tất cả các định lý của nhà toán học Euclide. Không thể có hòa bình nếu không có một sự khao khát toàn diện và cùng một trật để vươn tới hòa bình trên mọi bình diện của cuộc sống.

(Tài liệu của bà Guicysse, Chủ tịch Hội các người Bạn của Mahatma Gandhi).

NGỌN SUỐI RỪNG

MARIE NOEL

Tôi không biết rõ Bethléem ở về đâu, song tôi biết rằng, cách đó không xa, có một khu rừng, và ở trong khu rừng ấy, có một ngọn suối trong suốt như buổi sớm mai và rất sâu, sâu đến nỗi không ai có thể trông thấy rễ nước ở đầu cả.

Ngọn suối rừng không có việc gì ích lợi để làm. Nó ở hẻo lánh xa xôi quá, cho nên không một ai biết có nó ở đây để đến mà lấy nước. Trong suốt, ngọn suối chỉ có nhìn bầu trời và bầu trời nhìn lại nó.

Nhưng, từ đáy đất bí mật ấy, và từ nó mới sinh ra đời — không người nào biết rõ ngày sinh của nó là ngày thứ mấy — trái tim của nó không ngừng nhảy, rộn ràng vui vẻ, nhỏ nhẹ, và trong suốt êm ả, làm bắn nước tung tóe lên trên các hòn đá sỏi và ru ngủ những làn cỏ thơm.

Chim trời đến đây uống nước. Và cả các giống vật khác nữa. Con nai mang nai con đến; thỏ rừng mang thỏ rừng con; lợn rừng mang lợn con. Chúng liếm nước từ tốn, ngoan ngoãn, không làm khuấy nước, và ngọn suối cứ để mặc cho chúng uống mình như một người vú nuôi em. Những lưỡi hồng thơ dại của chúng không làm nước suối vẩn đục. Vì chúng không bao giờ nói,

và chỉ lời nói mới làm dơ bẩn cửa miệng khi lời nói thoát từ cửa miệng ra ngoài.

Nhưng không may thay, trong vùng lại có một anh thợ săn, và anh thợ săn ấy lại thuộc một loại khác hẳn. Anh ta là một tay thiện xạ bách phát bách trúng, lại rất khôn ngoan quỷ quyệt, nên không bao giờ anh ta bắn trượt một lần cả.

Một hôm, giữa mùa hè, anh ta đứng chân bên bờ suối, mở hơi khẽ nhai và thở hắt hắt. Anh ta rượt theo một con nai tơ chạy trước anh ta nhanh như biển từ lâu lắm, mà không bắt được.

Anh vút cung tên xuống đất, tụt bỏ đôi ủng nóng hổi, và ngâm ngay hai tay xuống giòng suối mát.

Anh ta áp mặt trên mặt suối và nói :

— « Ta khát quá suối ơi ! »

Giòng suối trả lời :

— « Uống đi ! »

Thế rồi nó vội vàng, từ sâu trong nhà nó, nhảy một bước xanh ngắt mang ngay đến cho anh thợ săn trái tim nước của nó.

Hắn ta uống lấy uống để, và thấy hương vị nước suối thơm ngon tuyệt vời... Rồi hắn ta bắt đầu nói :

« Suối ơi ! suối đẹp... ». Nhưng hẳn ta vừa mở miệng thì một lời nói dối đã vụt thoát ra ngoài và rơi ngay xuống nước suối trong.

Thoạt tiên, giòng suối không thấy khó chịu gì hết. Lời nói dối lắng sâu vào trong lòng nó, ấm như một con chim sa, và êm như sự êm ả của Thiên Đường. Nhưng đến khi nó lan tràn khắp giòng suối, đã hòa mình với giòng suối từng giọt một thì giòng suối cảm thấy dần dần tràn ngập một nỗi buồn khôn tả.

Nó không biết nó đang làm sao. Nó chỉ biết nó không còn giống như trước nữa... Nó tự hỏi nó là ai từ giờ trở đi?... Và hoang mang lo sợ, nó ngược nhìn bầu trời. Nhưng bầu trời nhắm mắt lại và không nhìn lại nó. Nó đã mất đi màu xanh trong bầu trời. Và nó òa lên khóc.

Nó khóc suốt ngày đêm. Cỏ hoa quanh nó héo hoa ú dột. Nhưng chim muông thì không để ý đến sự thay đổi của nó, và cả các giống vật khác cũng vậy. Mỗi ngày chúng vẫn trở lại uống nước buổi sớm mai rồi lại uống nước buổi chiều hôm, mà không nhận ra sự đau khổ của giòng suối.

Còn anh thợ săn, thì anh ta không trở lại. Vì anh ta đâu có quen trở lại nguồn uống nước lần thứ hai ?

Ngày và đêm ngọn suối cứ khóc ròng cầu khẩn màu xanh trong biếc của bầu trời. Nhưng bây giờ giữa nó vạt rời đã có cả một lời nói đối cách trở, và chương khí từ nó bốc lên — còn ghê gớm hơn từ khi — đã làm ó ể tất cả. Nó chỉ còn biết rên xiết và khóc than :

— « Khô cho tôi ? Tôi rửa sạch mũm của lợn rừng, rửa mũi trâu, mỏ của chim muông, nhưng còn tôi, ai sẽ rửa sạch cho tôi bây giờ ? Ai sẽ trả lại cho tôi làn nước trong sạch của tôi. »

Mùa hạ, mùa thu qua đi, rồi đông tới. Ở xứ Bethléem, mùa đông cũng như mùa hạ và những người chăn cừu đêm đêm vẫn cứ ngủ ngoài trời trong đồng quê cũng với bầy cừu của họ.

Một đêm, vào lúc đổi ngày, giòng suối bỗng nghe thấy một tiếng hát, một tiếng hạt tuyết diệu, từ trên trời ngân xuống lan tỏa khắp thế gian : « Thanh bình... Thanh bình... » Các Thiên Thần đang loan báo cho dân gian biết có một đấng Cứu Thế đã vi thiên hạ mà ra đời.

« Ra đời ở đâu vậy ? — Ở trong máng cỏ ». Tức thì tất cả mọi kẻ chăn cừu đều chạy đến Máng Cỏ để xem Chúa Cứu Thế. Còn giòng suối ? — Một giòng suối thì làm gì được, bởi thế cho nên giòng suối cứ ở nguyên một chỗ đơn độc và buồn.

Vài hôm sau, trong một sáng tinh sương đẹp đẽ, một người đàn bà từ trong Máng Cỏ đi ra với một giỏ mây đầy tã lót, áo, tất của một em bé mới sanh. Người ấy là Thánh Nữ Đồng Trinh Maria đi giặt đồ của Chúa Hài Đồng Jesus.

Nhưng đáng lẽ cũng đi xuống giếng giặt công cộng của Bethléem như mọi phụ nữ khác, thì bà lại tiến thẳng về phía khu rừng, đi, đi mãi, và tìm ra ngọn suối. Bà đặt giỏ tã xuống đất và quý ngay cạnh bên bờ suối.

Giòng suối liền nói với bà, trong một hơi thở dài :

— « Lay Mẹ, xin Mẹ đừng giặt ở đây, vì Mẹ tìm nước trong, mà nước của con thì vẩn đục. Con không đáng để Mẹ giặt đồ của Chúa Hài Đồng nữa ».

Nghe tiếng suối van xin, Đức Mẹ liền nói :

— « Bình an cho tâm hồn con, nếu nước suối của con không giặt sạch tã lót của Chúa, thì tã lót Chúa sẽ rửa sạch nước suối của con ».

Nói rồi Đức Mẹ bắt đầu giặt, nhúng tã vào trong giòng suối đang chảy xiết, rồi đặt tã lên một phiến đá mà xát xà phòng, vò trong hai tay cho xà phòng lên bọt thật nhiều, rồi đập, rồi dũ theo đúng những cử động phải làm. Rồi, cũng như tất cả mọi người đi giặt khác, Đức Mẹ thấy muốn nói chuyện, muốn biết thêm một vài tin tức mới, và Mẹ hỏi :

— « Ngày suối, tại sao trông con buồn thế ? Con có làm điều gì làm lỗi chăng ? ».

— Thưa, con cũng không biết nữa, giòng suối trả lời. Một hôm có một anh thợ săn khát nước. Con lấy tìm nước của con cho anh ta uống. Anh ta, cho lại con một lời nói đối. Thế là từ ngày ấy, con không thấy trời nữa.

— Con phải khạc nhổ lời nói đối ấy ra chứ, Đức Mẹ nói.

— Vâng ! Nhưng con biết làm sao được ? Lời nói ấy thấm thấu vào bên trong con sâu xa quá đến nỗi bây giờ mỗi giọt của con là một giọt của nó. Bây giờ, muốn tách rời nó ra khỏi con, thì phải làm cho con cạn nguồn đi mới được.

— Có lẽ không đâu, con ạ, Đức Mẹ trả lời.

Rồi Đức Mẹ lấy ở trong giỏ mây ra một cái yếm có dải, đem trải nó lên trên mặt suối, vượt cho hai dải yếm thành hai cánh tay của dấu thánh giá.

— « Suối ơi, con có thể khỏi được suối ạ ! Ta đã tìm ra phương thuốc chữa được căn bệnh của con rồi. Nhưng phương thuốc cực khổ lắm đấy, vì con phải chịu đau đớn nhiều lắm.

— Đau đớn hử Mẹ ? Nhưng con có biết đau đớn đâu ?

— Rồi con sẽ học cho biết. Ta sẽ giúp con. Con cứ để mặc tự nhiên. Này nhé ! Con nhé ! Con, con luôn luôn ca hát, con luôn luôn tung tăng chạy nhảy quanh co với trái tim nước của con, con sẽ thôi không chảy nữa, nước lòng con sẽ không tung tóe lên nữa, con sẽ không cử động nữa, con sẽ đứng im, im phắc như một phiến đá. Con, con là tiếng nói của khu rừng man dại, con hay cười, hay khóc, con hay tí tở nổi niềm tâm sự của con cho các hòn sỏi nghe, con sẽ không nói nữa, con sẽ không cười nữa, con sẽ không khóc nữa, con sẽ nằm nín suốt đêm ngày, con sẽ yên lặng như con đã chết... Con rùng mình ư, suối ? Tội nghiệp con, nhưng không có cách nào khác suối ạ ! Bởi vì chính lời nói đó là tai họa cho con, nên, để giải họa cho con chỉ có sự yên lặng, yên lặng sẽ trả lại sự trong trắng của tâm hồn con. Và trong khi con yên lặng — con nghe Mẹ, suối nhé ! — thì sự yên lặng cũng rửa sạch lời nói dối đã hòa trộn với con.

— Con sẽ vâng theo Mẹ, giòng suối trả lời.

Rồi nó òa lên khóc, nước nở trên hai bàn tay của Thánh Mẫu Đồng Trinh.

Bây giờ thì tất cả mọi thứ đã được giặt sạch sẽ xong xuôi. Đức mẹ đứng dậy, lượm đồ giặt đặt vào trong giỏ, lau tay, đi về và nói với giòng suối :

— « Con hãy theo ta ».

Và giòng suối đi theo Đức Mẹ.

Con đường mòn đi trở lại Bethléem, thoát tiên, xem có vẻ không dài cho lắm. Thế mà, vừa ra khỏi khu rừng để đi về Máng Cỏ, nó bỗng nhiên trở nên dài, dài mãi đến nỗi nó cho cảm tưởng đi không bao giờ hết.

Ngày đẹp đã bỏ nó lại. Mùa đẹp đã xa lánh nó. Cỏ, cây đều khô cằn, hoa lá rụng hết. Con đường đi, cứ đi, đi mãi...

(xem tiếp trang 31)

Người gửi : NHỎ CON VIỆT NAM
Người nhận : ÔNG GIÀ NỖ EN

Noel sắp đến. Ông già Noel cũng bắt đầu nhận được thư của các em bé từ bốn phương gửi về. Và đây một vài lá thư...

THƯ MỘT BÉ GÁI 7 TUỔI :

Kính gửi Ông Già Noel yêu quý,

Từ một tuần nay cháu ngoan lắm Ông Già ơi. Vậy đến Giáng-Sinh Ông nhớ thưởng cho cháu nha, mang cho cháu bánh kẹo và một con chó lông trắng nhé.

À, mà Ông nhớ đừng chui vào ống khói, đi cửa trước đi, vì Ba Má còn đi lễ nên mở cửa sáng đêm mà. Chứ để Ông Già xuống bằng ống khói thì... ờ hết lông con chó của cháu còn gì?

THƯ MỘT CẬU BÉ LẼM LÍNH :

Kính thưa Ông Già Noel của cháu,

Noel năm nay Ông Già có mang quà đến cho chúng cháu không? Ông nhớ cho anh cháu một chiếc xe đạp nha, em gái cháu một con búp bê biết khóc nha, thằng em cháu một con gấu nha. Ông Già biết tại sao hông? Tại cháu hay phá lắm. Ba Má nói đùa nào hay phá Ông sẽ cho roi thay vì đồ chơi. Nhưng mà cháu có công viết thư cho Ông, rồi xin đồ chơi cho tụi nó nữa? Vậy Ông Già có quyền cho cháu đồ chơi chứ? Nhưng phải có cây roi kéo em cháu nó phân bì. Mà Ông Già nhớ làm cây roi bằng chocolate ăn được nhé? Cháu cảm ơn Ông Già và thương Ông nhiều lắm đó.

THƯ MỘT BÉ GÁI CÓ MẸ SẮP SANH :

Kính gửi Ông Già Noel,

Chứng nào Ông xuống mang quà cho chúng con? Chứng đó Ông nhớ mang luôn một em bé gái nhé đừng mang em bé trai nữa. Nhưng em bé gái phải ngoan cơ, biết chơi với cháu mà không phá, không dành đồ chơi của cháu. Chứ cháu đã có một thằng em trai hay phá và dành với cháu hoài à. Bây giờ tới hai đứa phá thì còn gì đâu mà chơi Ông Già nhỉ? Cháu cảm ơn Ông Già nhiều ghê.

THƯ MỘT CẬU BÉ HAM ĂN KẸO :

Ông Già Noel kính mến,

Hôm qua Ba Má cháu có gửi cho Chú cháu những hai hộp kẹo to lắm. Nhiều thế Chú cháu ăn đâu hết, cháu biết mà. Vậy chứng nào Ông xuống nhớ đến Bru Điện lấy bớt một hộp về cho cháu nhé! Chú cháu vẫn còn một hộp to mà. Như vậy Ông già khỏi tốn tiền mua cho cháu nữa. Như vậy tiện quá phải không, thưa Ông? Cháu không ăn hết một mình đâu, phải cho Ba Má một viên nữa chứ? Để Ba Má mua kẹo mà không biết kẹo mình mua ra sao, đâu có được Ông Già nhỉ?

THƯ MỘT CÔ BÉ BIẾNG HỌC :

Thưa Ông Già,

Bữa nào Ông xuống nhớ mang đồ chơi cho con nhiều nhiều nha. Năm rồi con không ngoan và học bét lớp đấy. Nhưng nếu ông mang cho con đồ chơi thay vì cái roi, con hứa sang năm con sẽ học chăm và ngoan cho Ông xem. Nhưng con nói nhỏ nha: Ông Già làm sao cho Cô chỉ kêu trả bài những hôm con thuộc bài thôi nha và làm sao để Cô cho con ngồi gần con Văn để con coi bài nó thì mới học giỏi được chứ?

THƯ MỘT EM BÉ VÙNG CHIẾN TRANH :

Kính gửi Cha Noel mến yêu,

Thưa Cha Noel, năm nay chắc chúng con không ăn mừng lễ Giáng Sinh được đâu, không đi lễ được đâu, vì lúc này đạn bắn nhiều quá, chúng con phải chun xuống hầm trốn thì đi làm sao được? Vì thế con không xin đồ chơi của Cha làm gì, con đâu có thì giờ chơi, xuống hầm tối lắm, còn để lại trên nhà rủi trúng đạn hư thì uổng quá! Con chỉ xin Cha một điều này thôi nhé:

Cha biến phép làm sao mà đêm Giáng Sinh những viên đạn người ta bắn nhau thành những viên kẹo đủ màu, đạn súng to thì thành những ổ bánh to tướng nhé? Như thế chúng con khỏi phải trốn nấp và chạy ra ăn mừng. Và những trái bom sẽ thành những bó hoa vĩ đại, sặc sỡ. Trong lúc ấy những trái sáng sẽ không rơi xuống được mà mắc kẹt giữa trời để rọi sáng cho bữa tiệc của chúng con chứ. Và tiếng động cơ máy bay cùng tiếng riu riu của những viên đạn pháo kích sẽ thành một bản nhạc lúc êm dịu lúc hùng hồn để mừng ngày Chúa ra đời. Như thế người ta sẽ không buồn bả nhau nữa mà cùng nhau ăn kẹo bánh của Cha Noel cho thì s rờng biết mấy...

THU THU

GIÁNG SINH ĐẸP NHẤT

MARGERY TALCOTT

NHÃ ĐIỀN dịch

Nỗi đau khổ của chúng tôi là cả hai vợ chồng tôi không có khiếu về thương mại. Trong thời kỳ kinh tế khủng hoảng, Bill vẽ tranh cho sách nhi đồng, còn tôi thì làm những câu thơ để in trên những tấm thiệp chúc mừng, và người ta tích đồng thờ trả tiền cho tôi. Tuy vậy, chúng tôi cảm thấy sung sướng vì còn có việc mà làm.

Thêm vào đó, chúng tôi lại còn phải nuôi một đứa trẻ nhỏ. Năm Peter lên sáu, khi nó bắt đầu đi học, chúng tôi đang ở thời kỳ túng thiếu. Chúng tôi chỉ có thể mua sắm cho nó những cái gì thật cần thiết. Tuy nhiên chúng tôi có cảm giác giàu có trong lĩnh vực tư tưởng và tinh thần, và coi đó như một niềm an ủi; nhưng làm sao một đứa trẻ lên sáu có thể hiểu được điều đó?

Lễ Giáng Sinh gần tới. Và tới ngày lễ Giáng Sinh mọi trẻ đều chờ đợi một món quà đáng kể để giữ gìn và cũng để mang khoe với bạn. Năm đó, chúng tôi không có dư một đồng tiền nào để mua quà. Tuy nhiên chúng tôi cũng cố lặn cho được một cây Giáng Sinh bé nhỏ

Một vài đồ trang hoàng cho cây Giáng Sinh năm trước hãy còn. Nhưng năm nay không có nữa, không có những trái cầu màu sắc

và không có thiên thần, không có cả bánh, kẹo. Nhưng chúng tôi có giấy ngân nhũ và một ngôi sao óng vàng để lên ngọn cây. Để cho cây bớt trống trải, chúng tôi ra tiệm kẹo, mua những hạt bắp rang màu hồng và trắng, và cả gia đình ba chúng tôi ngồi sâu vào sợi dây để thay thế cho tràng hoa giấy.

— Vui quá nhỉ!

Peter vừa nói vừa ngấu nghiến nuốt những hạt bắp.

Chúng tôi cũng cười nhưng làm sao có thể tự nhiên như tiếng cười của nó.

Vài ngày trước lễ Giáng Sinh, chúng tôi nhận thấy nên cho nó hay trước là năm nay chúng tôi không có tiền mua quà cho nó. Hiềm nhiên là nó rất buồn.

Bố nó, trong nỗi thất vọng, bỗng nảy ra ý kiến, và nói:

— Nhưng bố sẽ cho con hay điều ta sắp làm. Ta tặng quà cho nhau bằng hình ảnh. Bây giờ muốn tặng cho nhau cái gì, ta chỉ cần vẽ ra, hoặc cắt ở báo ra, hoặc lấy đồ có sẵn ở trong nhà mà làm.

Con tôi, đang tiêu ngấu, nghe thấy thế, tươi hẳn lên.

Sáng ngày lễ, cây Giáng Sinh trông cũng tươi tốt với chuỗi hạt bắp rang quấn lên cây và trên ngọn, ngôi sao óng vàng làm ta nhớ tới ngôi sao kỳ diệu. Nhưng nhất là chưa bao giờ lại có một cây Giáng Sinh chưa đựng nhiều của cải sa hoa như vậy! Dĩ nhiên quà của chúng tôi chỉ là quà bằng hình ảnh, nhưng đó là những món Quà sa sỉ chưa bao giờ chúng tôi dám nghĩ tới.

Chồng tôi được tặng một cái xe hơi màu đen lộng lẫy, một cái ca-nô máy màu đỏ, và một cái máy bay. Tôi thì được một cái vòng kim cương một cái áo nhung màu lam và một cái áo choàng bằng lông. Còn con tôi thì có những đồ chơi, cắt từ trong những tờ quảng cáo ra, những món quà hết sức

thần tiên và đất tiền. Món « quà chính » mà chúng tôi định tặng nó là bức tranh to lớn chồng tôi vẽ. Bức tranh mô tả một cái lều thật lớn dùng để cắm trại, cùng với những vật dụng, được trang hoàng bằng những đồ kỳ diệu của người Da Đỏ.

Món quà chính mà Bill định tặng tôi là bức tranh vẽ căn nhà chúng tôi hằng ao ước, với cửa sổ sơn màu xanh lá cây, và một thảm cỏ trên có những bụi tử đinh hương và liên kiều thật đẹp.

Về phần tôi, tôi tặng cho chồng tôi tập thơ có những dòng thơ mà tôi đã làm trong nhiều năm qua... những bài thơ tình gợi lại những vui vẻ và buồn rầu mà chúng tôi cùng trải qua.

Dĩ nhiên là chúng tôi không chờ đợi một món quà đặc biệt nào của đứa con trai nhỏ. Nó đã cho chúng tôi rất nhiều xe hơi sang trọng, đồ trang sức và áo lông mà nó đã chăm chỉ cắt từ báo, hoặc nó vẽ cho chúng tôi. Nhưng tới phút chót, nó cũng vui vẻ la lên rằng nó cũng có một món quà « thật đẹp » cho chúng tôi.

Đó là một bức tranh vẽ bằng bút chì màu, màu sắc thật sáng chói với một kỹ thuật tỉ mỉ một cách táo bạo. Nhưng ta thấy ngay đó là tranh vẽ một người đàn ông, một người đàn bà và một đứa trẻ. Ba người đó cuộn lấy nhau và trông như thể là một người. Dưới cái hình, Peter viết bằng chữ in: GIA ĐÌNH TA.

Đối với chúng tôi, lễ Giáng-Sinh này, trong nhiều năm trời, đã là một kỷ niệm đẹp nhất, kỷ niệm một ngày hạnh phúc hoàn toàn. ●●●

Em sung sướng kiểng chân ngược nhìn vào hang đá Bê lem ở trên bàn. Ôi! Hang đá của nhà em năm nay sao mà đẹp thế không biết. Nhớ lại mấy hôm nọ mua về, nó chỉ là cái hang đá mộc mạc, giản dị thôi. Thế mà bây giờ, nhờ có tay mẹ và em làm đẹp mãi nên bây giờ nó mới rực rỡ như vậy chứ! Những sợi giây kim tuyến lóng lánh, bằng bạc treo lơ lửng trải dài xuống khiến cho em gần muốn chói cả mắt lên cơ. Những cây thông nho nhỏ, xinh xắn màu xanh mượt lại điểm những cụm tuyết trắng ngần ở trên ngọn cây thật tuyệt vời trong ánh đèn nhỏ xíu, nhấp nháy liên hồi ở quanh hang.

Nhưng điều quan trọng nhất em phải kể đến là tượng Chúa hài đồng nằm trong máng lừa cơ. Em cảm thấy Chúa thật bé nhỏ, khiêm nhường khi Ngài giáng sinh trong đêm đông giá buốt ghê vậy. Kế cận bên là tượng Đức mẹ hiền từ đang chăm chú nhìn vào máng cỏ. Chung quanh Ngài còn các mục tử chăn chiên này, những thiên thần này; lại còn có cả ba vua châu chực nữa chứ! Ôi! Thật là cảm động thay trong đêm Chúa ra đời.

Ngoài đường phố đã lác đác những người đi lễ sớm. Trời hôm nay có vẻ lạnh hơn mọi ngày. Em cảm thấy bình như vậy đó. Lát nữa em sẽ cố thức thật khuya để xin phép mẹ cho em được dự lễ nửa đêm với Trần, con bạn của em mới được

Em sẽ chọn một chiếc áo đầm thật đẹp để chào mừng ngày Chúa hài đồng giáng sinh. Tối nhà thờ lớn em và bạn em sẽ thành kính, chấp tay hướng về hang đá mà cầu nguyện. Em sẽ phải cầu nguyện những điều gì lúc bấy giờ nhỉ? À! Phải rồi, để quá mà em chẳng nghĩ ra nữa. Này nhé, em cầu nguyện với Chúa sao cho quê hương em thôi chinh chiến, để từng đêm, em chẳng

phải phập phồng, giật mình thức giấc bởi tiếng súng ầm ầm hoài hoài này. Em sẽ cầu nguyện Chúa cho mẹ, cho anh chị em của em, cho cả em nữa sẽ được mạnh khỏe hoài. Em cầu nguyện chung cho nhân loại bớt khổ đau để được thái bình trường cửu này. Nhiều lắm cơ. Để lúc nào cầu nguyện em mới nói hết cho Chúa nghe chứ bây giờ làm sao mà kể ra được nhỉ! Nhưng tự trong thâm tâm em, bỗng một ước nguyện sâu sa chợt lóe lên. Chao ơi, em ước điều này là riêng tư của em rồi: Em muốn được em sẽ ở thế giới của tuổi thơ hoài hoài. Tuổi thơ! Ôi! Vàng trời êm dịu ngàn đời. Tuổi thơ! Tuổi của hương thơm ngọt ngào. Tuổi của mặt ngọt, trái chín, cây thơm. Tuổi của thời bé bỏng mà sau này, nếu có lớn lên đi nữa, chắc chắn những kỷ niệm của nó sẽ theo em mãi mãi không bao giờ người mất thôi.

Mãi nghĩ ngợi mà em chẳng để ý đến Trần — con bạn em — tới sau lưng từ lúc nào nữa. Nó rón rén bịt chặt mắt em. Nhỏ này vờ vờ quá đi. Chẳng phải làm thế thì em cũng biết là nó rồi chứ còn ai vào đây nữa. Em la lên ầm ỹ nó mới chịu buông tay ra. Trông nó hôm nay xinh tẹt! Tóc cô nàng còn điệu bộ thất hai cái tơ hai bên nữa chứ! Cái áo đầm phồng trắng của nó thật xinh, vừa khít với dáng người nó ghê. Chợt em thấy mùi nước hoa nhẹ, hương thơm bay thoảng vào mũi mình. Hìn hìn cánh mũi, em chợt khám phá ra là nó ở trên mình Trần bay ra. Em bèn chế nhạo nó một hơi: « Sao hôm nay mi điệu ác thế hả Trần? ». Nó mỉm cười đánh trống lảng bằng cách giục em mau lên kéo trễ giờ. Nháy nó một cái, em chạy nhanh vào buồng thay quần áo. Nào! Em biết chọn màu gì đây nhỉ? Mẹ đã đi từ lúc nãy rồi, chỉ có mình u già đang dọn dẹp dưới bếp thôi. Biết hỏi ai bây giờ? À! Hay là em mặc giống con Trần đi. Kể ra màu trắng cũng đẹp ác đấy chứ phải chơi đâu. Em thường nghe người lớn kể rằng thiên thần hoặc các bà Tiên hay khoác áo màu trắng ghê lắm. Tự nhiên, em muốn em và Trần hôm nay thành hai thiên thần áo trắng giữa mọi người (em tưởng tượng đấy) cơ.

Em thay vội quần áo và chải tóc rồi chạy ra. Ngoài phòng khách,

giấc mơ đêm Giáng Sinh

UYÊN UYÊN

Trần đang trở mắt nhìn vào hang đá. Chắc con nhỏ phải lè mắt mắt khi thấy hang đá của em thật đẹp. Em nghĩ thầm như thế.

Với chiếc áo lạnh trên cao, em khoác vào người, kéo Trần đi ra ngoài sau khi đã khóa cửa lại.

Trời hôm nay thật dễ chịu tuy hơi lạnh. Em rất thích không khí như thế này.

Khắp nơi, mọi người đã có vẻ đông hơn lúc nãy đang lũ lượt kéo về phía nhà thờ Đức Bà. Bên em, Trần tung tăng chân sáo. Hai mắt nó sáng ngời nhìn về khoảng đường trước mặt. Những bản thánh ca Giáng Sinh chợt vang vẳng lên không biết từ đâu đến: «...Đêm đông lạnh lẽo Chúa sinh ra đời... Chúa sinh ra đời... Nằm trong hang đá... nơi máng lừa... ». Thốt nhiên, em buột miệng hát theo trong khi chân em vẫn đều bước theo làn sóng người. Nơi đó là nhà thờ lớn, đang rộn rã đồ chuông vang rền trong không gian... ●●●

những bài ngợi ca giáng sinh

ước mơ đêm noël

Mỗi lần Giáng Sinh đến
con tim em lại rộn rã vui như
tiếng chuông nhà thờ
vang lúc nửa đêm
Vì em lại nhìn thấy cây thông bé
nhỏ kết đầy hoa đáng để
ở ngoài vườn
và cả hang đá
cũng được đặt ngay gần dưới gốc
cây thông

trong hang đá đó
có rất nhiều thiên thần cùng bầy
chiên đặng hầu bên cạnh
chúa Giê su
Tất cả đều làm bằng đá cẩm thạch
Trông xinh ghê cơ !
Em ngược mắt nhìn bầu trời
đêm Noel
Ồi chao sao nhiều quá mà sáng
lấp lánh nữa
Em lại nhắm mắt tưởng tượng
Ông Già Noel với bộ râu trắng
mướt
Sẽ chui từ ống khói ra
Và thưởng cho em nhiều đồ chơi
thật đẹp
Ồi lúc đó tâm hồn em cao ngất
sung sướng
Ước mơ của em đó
Nhưng chả biết bao giờ mới thành
tựu nhỉ ?

THÙY CHÂU

mùa đông

Chợt một buổi sáng em nhìn mùa
đông đã trở về
Len lên trên đầu cây ngọc lan
Trên chiếc lá xanh
Đề lại những hạt sương long lánh
sau một đêm ngủ dậy
Mùa Đông và những dấu vết của
tháng ngày lạnh
Buổi sáng trong giấc ngủ muộn
Co ro trong chăn nghe bước chân
đạp dẫm của mùa đông
Khép mắt cho bác mặt trời không
đánh thức
Niềm vui chợt đến
Và em dấu vội đôi môi
Thì thầm. . . . .
Đã nghe mùa đông về trên hai tay

MỘNG BÌNH THANH

những bài ngợi ca giáng sinh

không đường nào dẫn đến nhà thờ

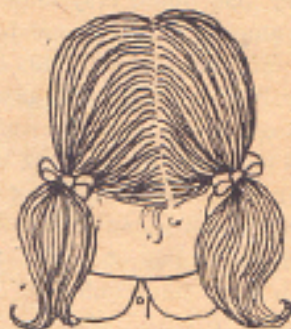
đêm Noel
chuông nhà thờ rộn rã
đêm chúa giáng sinh trong một
hang đá
— nơi máng lừa
có ngôi sao sáng dẫn đường cho
Ba Vua
rồi bao nhiêu huyền thoại bao
nhiều bài thánh ca tuyệt vời
dành cho một đêm đông
lạnh lẽo
ở một góc nào
Chúa có biết
em đôi mắt lên cao tìm ngôi sao sáng

ngôi sao đã dẫn đường cho Ba
Vua đến với Chúa ở hang
Bê-lem
nhưng mà không thấy
nửa khuya
ở đây tuyết không rơi như đêm
Noel bên xứ người
giáo đường và tháp chuông không
một nơi nào tuyết trắng
và dưới những gốc cây Sapin
phải có bông đê giả làm
tuyết lạnh
thật đáng buồn
phải không ?
đêm Noel
không một con đường nào dẫn em
đến nhà thờ để được quì xuống
thật ngoan
để cái đầu làm dấu và đọc bài
kinh thánh dài lê thê như

hàng ngàn con chiên của Chúa
em chỉ ngồi đây
đêm Noel bên thành cửa sổ tìm
một ngôi sao xa xưa
trong huyền thoại
thật yên
để nghe trong tiếng chuông giáo
đường từ một nơi nào vọng lại
...đêm đông lạnh lẽo chúa sinh ra
đời Chúa sinh ra đời năm
trong hang đá nơi máng lừa,
Trong hang Bê-lem...
em hát theo thật bình thường
và vẫn không một con đường nào
dẫn em đến nhà thờ cho em
đọc những lời kinh ca
tụng Chúa
bởi vì từ bao giờ
em là người ngoại đạo

HẠ GIAO

những bài ngợi ca giáng sinh

đêm Noël

Khi những chiếc lá vàng quay
tròn giữa khoảng trống của
bãi cỏ và đỉnh cao của
hàng dương liễu
Là lúc em ngửa tay đón mời
những chiếc lá
Những chiếc lá vàng
Như những vì sao nhỏ li ti
đang dạo chơi vào lúc bác
mặt trời chưa buồn đi ngủ

Rồi một thoáng ngắm nhìn
những chiếc lá vàng, em
muốn nói

Tất cả hãy nằm trong lòng bàn
tay em

Cho em nghĩ rằng đó là những
nàng tiên nữ trên cung trăng
tha thướt bởi đôi cánh mong
manh với vũ khúc
nghê thường

Vũ khúc dập dềnh, êm êm và
nhè nhẹ đưa em vào
giấc ngủ

Giấc ngủ thật an lành trong
đêm nay

Trong đêm giáng sinh mà em
đã vô tình không nhớ đến

Thời lá vàng rơi

Lá vàng hãy trải dài trên lối
cho em đi, đi nhé.

Ôi màu cỏ dại, màu cỏ xanh
mướt xui em muốn đi hoài

Đề đêm trở về em sẽ nhớ

Ở ngoài kia những tờ lịch đã
rơi dần

Báo hiệu những ngày tháng
trôi qua

Rồi hai mươi bốn buổi sáng
em ngủ bằng tiếng nhạc
giáng sinh

Cho đêm thứ hai mươi lăm
em hân hoan chào đón Chúa
ra đời

những bài ngợi ca giáng sinh

Thời đêm rơi

Hãy đến thật nhanh, thật
nhanh

Vì ở trên trời kia

Những vì sao đang nhòe
miệng cười

Đón Chúa chào đời

Chúa chào đời trên non nước
Việt Nam

Trên quê hương em

Ôi miền quê hương bé nhỏ

MINH TỬ

chuyện những ngọn lửa mùa đông

Vào mùa đông

Những ngọn lửa trong lò sưởi
vui ghê lắm

Chúng kể cho nhau nghe nhiều
chuyện hay ghê ghê

là

Từ chuyện gia đình nhà chim bỏ
xứ mà đi

Lúc bác mặt trời lười biếng ngủ
trong mây để mùa đông trở về

với khuôn mặt lạnh lùng
Đến chuyện bọn ve ca sĩ đang đói
là người

Trước cửa

Chúng lại kể chuyện có máy giặt
bác gió nên bộ mặt lúc nào
cũng xám xịt

Chúng kể nhiều thứ quá khiến máy
que cũi cũng bực mình

Máy que cũi nhà ta hét lên

— Cám ngay đồ lắm mồm, nói
mãi!

Thế là hai bên gây nhau

Thấy bọn hân làm dữ quá em
vội nhờ mấy giọt nước
can thiệp

Nhưng lúc hai bên làm hòa trở lại

Thì em lại thấy rét quá

Vì lửa và cũi đã tắt hết rồi...

HUYỀN NGÀ

TRỌN MỘT BUỔI CHIỀU NGŨ CẶM CỤI NGỒI VÓT TRE PHÁT GIẤY
 làm thành chiếc đèn ngôi sao có những tua chỉ ngũ sắc ở mỗi cánh. Chiếc đèn hoàn tất lúc Ngũ nghe có cơn gió lạnh thổi vào thềm cửa, và hàng cây trước nhà đánh rơi những chiếc lá chết. Trương cho nghĩ học từ chiều hôm qua, lúc ra đường Ngũ nghe tụi bạn nói nhiều

về đêm Giáng Sinh. Khi còn trong lớp Ngũ cũng đã thấy chúng chuyền nhau những tấm thiệp chúc, phần lớn bên con gái nhận được nhiều thiệp hơn. Ngũ không nhận được cái nào cả, bởi trong lớp Ngũ ít thân với ai. Ngoài Thu Đông. Buổi chiều Ngũ thấy Thu Đông nhận một lúc hơn mười cái thiệp, trong số đó có mấy cái của bọn con trai ngồi bàn dưới, mấy đứa đó Ngũ không tra được. Thu Đông có vẻ sung sướng lắm, nhận thiệp và cười hoài. Những nụ cười làm Ngũ thấy buồn như sợi nắng ủa dọi ngoài cửa lớp trong những ngày trời chớm Đông. Ngũ không thích tặng thiệp cho Thu Đông, Ngũ thích tặng cho Thu Đông một cái gì thật đặc biệt và cái đó không phải bỏ tiền ra mua. Ngũ về nhà

không kịp ăn cơm, ngồi suy nghĩ suốt buổi mới nghĩ ra chiếc đèn ngôi sao. Chiếc đèn thật đặc biệt để tặng Thu Đông treo trong phòng đêm Giáng Sinh.

Ngũ ngắm nghía chiếc đèn quên cả đói. Chiếc đèn đẹp như thế này chắc Thu Đông sẽ thích lắm. Ngũ nâng niu chiếc đèn, vuốt thật nhẹ tay theo những rìa giấy cắt cho hồ thật sự ăn vào giấy. Giấy bóng đỏ và tua ngũ sắc hắt ánh sáng lên mặt Ngũ thành những đường nét chói lòa như dây tơ. Ngũ để chiếc đèn trên bàn học sau khi đã ngắm chán chê. Ngũ mở tung cánh cửa sổ nhìn buổi chiều đang đỏ trên những mái ngói xa, nắng gần như không còn màu sắc và mái ngói thì nổi hẳn lên giữa nền trời mây trắng loãng và màu lá xanh của

những ngọn cây cao. Mấy buổi chiều rồi Ngũ để ý thấy trời thật thấp, bao nhiêu mây hình như đùn lại chụm xuống với cái bóng nặng nề mệt mỏi. Gió lạnh đùa trên hàng cây làm da thịt gầy gầy, nuốm trong hơi rét thật nhẹ nhàng. Ngũ đổi tai lắng nghe tiếng chim hót trên hàng cây cao, tiếng chim hót trong buổi chiều hết nắng nghe thật buồn. Bây giờ Ngũ mới nghe đói. Nhà bên cạnh đã làm xong máng cỏ trước sân, họ đang mắc những bóng đèn nhỏ đủ màu trên cây thông mới mang về. Ngũ quay vào nhà ăn vội vã một chén cơm rồi buống đùa làm chị Giao phải ngạc nhiên hỏi :

— Sao hôm nay ăn ít thế ?

Ngũ ngập ngừng :

— Không thấy đói.

— Chiếc đèn xong chưa ?

— Xong rồi.

Chị Giao cười :

— Xong rồi nên mừng quá ăn cơm không được chứ gì ?

Ngũ cười cười trở lên đứng dựa mép cửa ngắm chiếc đèn. Ngũ không ngờ mình có thể làm được chiếc đèn đẹp như vậy. Chiếc đèn theo Ngũ hẳn là phải giá trị hơn cái thiệp chúc nhiều. Ý nghĩ ấy làm Ngũ vui vui. Ít ra Ngũ cũng hơn được bọn ngồi bàn dưới, chỉ biết mua tặng cho Thu Đông những cái thiệp in hình lờ lợt. Ngũ thấy phấn khởi nên đẩy chiếc xe đạp ra sân chạy thẳng đến nhà Thu Đông. Nhưng đến nơi Ngũ lại không dám vào vì ba của Thu Đông đang chọn chỗ để đặt hang đá và cây thông trước sân. Ngũ đứng xe bên ngoài rào nhìn vào. Chưa kịp mặt ba Thu Đông lần nào nhưng Ngũ vẫn thường nghe Thu Đông nói ông ấy dữ lắm. Ngũ đứng mãi ngoài này mà cứ nơm nớp sợ ông ấy quay ra thấy. Đứng một lúc không thấy Thu Đông ra Ngũ chán nản quay xe trở về. Bất ngờ trên đường về

TRUYỆN NGẮN

TỪ KỂ TƯỜNG

Giáng Sinh và con đường tuổi thơ

Ngữ gặp Thu Đông băng ngang đường, trên tay cầm một gói giấy. Ngữ gọi ríu rít và tấp xe vào lề. Thu Đông đã nhận ra Ngữ, nhưng chỉ ngó một cái rồi thụt lùi về phía sau. Ngữ ngạc nhiên :

— Thu Đông làm gì kỳ vậy ?

— Coi chừng ba thấy.

Ngữ cười :

— Thấy thì thấy, mình học chung một lớp mà ?

— Học chung thì học chung nhưng ba cấm không cho nói chuyện với con trai.

— Nói chuyện với con trai rồi sao ?

— Không biết nữa.

— Bộ nói chuyện với con trai rồi họ ăn thật hả ?

— Đã bảo không biết nữa. Ngữ kỳ thấy mờ.

Ngữ dựng xe bước xấn tới. Thu Đông thụt lùi thêm, mặt xanh mét, mắt cứ ngó về phía nhà. Ngữ hỏi :

— Đi đâu về đó ?

— Đi sang tiệm bên kia kia.

— Đi tiệm làm gì ?

Thu Đông đưa gói giấy nói :

— Đi mua bột về cho ba khuấy hồ làm đèn ngôi sao.

— Nhà chưa làm đèn à ?

— Chưa.

Ngữ chống nạnh ngang hông, hỏi :

— Thích đèn ngôi sao không ?

— Thích chứ.

— Thích bằng những cái thiệp của tụi kia không ?

— Tụi nào ?

Ngữ mím môi :

— Tụi thằng Quang mắt hí chứ tụi nào.

— Sao Ngữ lại kêu người ta bằng thằng.

— Không kêu bằng thằng chứ kêu bằng gì ?

— Kêu bằng gì thì kêu nhưng nếu Ngữ kêu bằng thằng « tôi » không thêm nói chuyện nữa.

Thu Đông dám xưng « tôi » với Ngữ, Tiếng « tôi » của Thu Đông như một cái kim chích vào thịt

Ngữ. Vậy là Thu Đông chả đề ý gì tới Ngữ cả, còn bênh thẳng Quang mắt hí. Ngữ tức quá đá văng một hòn sỏi lăn ra đường hất cằm hỏi :

— Kêu bằng « thằng » đó rồi làm sao ?

Thu Đông quắc mắt dòm Ngữ rồi quày quả bỏ đi. Ngữ chạy theo chặn đầu hỏi :

— Bộ thân với thằng Quang lắm hả ?

Thu Đông cúi gầm mặt không trả lời, bước tránh sang một bên. Nhưng Ngữ cũng chặn lại. Thu Đông đành lùi lại sau. Ngữ tức Thu Đông kính khùng, càng tức Ngữ càng oán thẳng Quang mắt hí. Ngữ mím môi hỏi :

— Chiều hôm qua nhận được mấy cái thiệp ?

— Việc gì đến Ngữ mà hỏi ?

— Không việc gì nhưng hỏi, có được không ?

sao, nhưng Ngữ cứ cầm trên tay mà không có cử động nào hết. Tự nhiên Ngữ thấy chiếc đèn mắt hết ý nghĩa, và công trình của cả một buổi chiều cũng không hơn cái thiệp Giáng Sinh mua ở ngoài đường. Ngữ thấy mình cũng không bằng thằng Quang mắt hí, không bằng ai hết. Ngữ cầm chiếc đèn ngần ngợ ra ngồi ngoài thềm nhà. Buổi chiều đã tắt hết, không còn một sợi nắng nào nữa, bóng tối đang đổ về trên khoảng sân, và những ngọn cây cũng bắt đầu xám lại. Nhà bên cạnh đã thấp đèn, những ngọn đèn xanh đỏ chớp tắt trên cây thông và trong hang đá nom rất đẹp mắt. Nhưng Ngữ chả còn thích thứ gì nữa. Đêm Giáng Sinh chưa tới đã buồn. Có tiếng chân chị Giao đi ra và chị gọi :

— Ngữ đâu rồi ?

Ngữ làm thinh, không buồn trả lời. Chị Giao ra tới ngạc nhiên hỏi :

— Như vậy là Ngữ kỳ cục lắm, hiểu chưa ?

— Không kỳ cục gì hết trơn, bộ thân với thằng mắt hí lắm hả.

— Không thêm trả lời.

— Không thêm thì thôi.

Và Ngữ tức giận leo lên xe. Ngữ định nói một câu nào thật ác độc để trả thù Thu Đông nhưng không dám nói. Cuối cùng, khi Thu Đông đã đi một mạch về nhà, khuất sau cánh cổng Ngữ mới đành lùi thối đạp xe đi. Về tới nhà Ngữ ném chiếc xe đạp lăn lóc ngoài sân, bước vô nhà định xé nát chiếc đèn ngôi

— Sao không vào nhà mà ngồi chỉ ngoài này ?

Ngữ lắc đầu. Chị Giao ngồi xuống bên cạnh vỗ về :

— Ngữ làm sao thế ?

— Có làm sao đâu.

— Đèn Ngữ làm đẹp quá, sao không treo ở trong nhà ?

— Ngữ không thích treo, đèn cũng không còn đẹp nữa.

— Vào nhà đi, gió lạnh lắm. Nửa đêm chị dắt đi xem lễ.

— Ngữ thích ngồi đây cho tới nửa đêm.

(xem tiếp trang 33)

trong khu rừng nai

GIANG

Noël sắp đến, trong khu rừng của loài nai tuyết phủ trắng xóa. Năm nay Đức vua và Hoàng Hậu nai đã già nên không tổ chức những buổi lễ trọng thể như những năm vừa qua nữa. Nhưng năm nay công chúa Thi Thi sẽ tổ chức một đêm dạ vũ cho các nhỏ con nai; mỗi nhóc con nai được một phần bánh và nhóc con nào ôm phải cái bánh có nhân là một trái nho tươi sẽ được cùng Công Chúa Thi Thi khai mạc đêm dạ vũ và sẽ được mời vào cung sống một ngày.

Tin vừa được ban ra, bầy nai con hân hoan nét mặt, khắp các tiệm may đều tràn ngập các cô bé, các chú bé con vào may áo mới. Chỉ có mình chú nai con Huy Lam là buồn bã, vì Huy [Lam biết cha mẹ mình nghèo lắm, làm sao mà vời áo mới được. Huy Lam ủ rũ suốt ngày làm mẹ Huy Lam tưởng chú bé đau vì lạnh. Nhưng Huy Lam lắc đầu buồn bã. Cô bé láng giềng Hạ Giang thấy Huy Lam buồn bèn đến hỏi thăm. Nhà Hạ Giang cũng không giàu có lắm, nhưng mẹ Hạ Giang cũng may được cho cô bé một cái áo hồng, một đôi giày hồng và một cái nơ cùng màu.

Buổi chiều Hạ Giang đem bánh sang tìm Huy Lam. Cô bé ngập ngừng!

— Hình như Lam có chuyện gì không vui?

Thấy Huy Lam không trả lời, cô bé hỏi tiếp.

— Sắp Noël rồi Lam có áo mới chưa? Mẹ Hạ Giang vừa may cho Giang một cái áo hồng.

Huy Lam bồng cau có.

— Thi kệ Giang.

Hạ Giang mất hứng, trở mắt nhìn Huy Lam nhưng Huy Lam quay mặt bỏ đi làm cô bé rung rung đôi mắt.

Huy Lam lang thang mãi trong rừng, đến một bờ suối, Lam gặp một cô bé có mái tóc dài thướt tha đang mếm những hạt nước trong. Nghe tiếng chân cô bé quay lại, đôi mắt ngơ ngác cô bé dễ thương mở lời:

— Đăng ý tên gì nhỉ?

Huy Lam đáp cộc lộc.

— Lam.

— Thế đăng ý có nghe tin Công chúa Thi Thi sẽ mở hội vào đêm noël không?

Huy Lam biết rồi còn vờ.

— Hội nào nhỉ.

— Đây nhé, bọn nhóc con như đăng ý mí tớ đều được tham dự, ai ăn được một cái bánh có trái nho sẽ được khai mạc dạ vũ và sẽ được vào Hoàng cung

sống một ngày.

Huy Lam vờ thêm:

— Vậy hả?

— Thế đăng ý có dự không?

— Dự mà làm gì. Noël này tớ có thêm chơi ở đây đâu. Ở đây chán quá.

— Thế Lam đi đâu?

— Tớ có thằng bạn là Hoàng Tử khu rừng bên cạnh, và tớ sẽ sang đó.

Có bé tròn xoe đôi mắt.

— Sướng ghê hề.

Lam ngàng cao mặt:

— Thôi tớ về đây, ở đây chán quá.

Không đợi cô bé hỏi thêm Huy Lam trở về nhà mà lòng buồn vô hạn: « ai cũng nô nức về buổi dạ vũ đêm Noël, chỉ có mình là bất hạnh, không lý bạn đồ rách đi bọn nhóc sẽ cười chết ». Nhưng với tính cao ngạo Huy Lam không cho ai biết những ước ao thầm kín của mình. Trở về chú bé lăm lăm vào một góc nhà mơ mộng.

Càng gần đến ngày Noël nỗi lo lắng của Huy Lam càng rõ rệt. Cô bé láng giềng Hạ Giang đã biết vì sao Huy Lam lo lắng và cau có. Giang nghĩ đến Thi Thi và cô bé nghĩ chỉ có Thi Thi mới có thể giúp đỡ được Huy Lam thôi. Thế là sáng hôm sau Hạ Giang đến Hoàng cung, ở cổng thành có lính gác nhưng vì Thi Thi rất giản dị và cởi mở nên tất cả bạn bè của cô bé tìm đến đều được ra vào tự do.

Thi Thi tiếp Hạ Giang với nụ cười rất xinh:

— Sao đăng ý có vẻ buồn thế?

— Tại đêm dạ vũ của Thi Thi đó.

— Sao thế, tớ tưởng đó là ngày vui nhất của bọn nhóc mình đấy chứ.

— Nhưng có nhiều nhóc con không may được quần áo mới đề đến dự.

— À! ra thế mà cô bé buồn đấy ư?

— Không phải tớ, mà bạn tớ kia.

Thi Thi chớp chớp đôi mắt.

— Có thế mà mình không nghĩ đến.

Mắt cô bé bỗng sáng rực. Thế rồi đêm đó Thi Thi và Hạ Giang biến thành hai ông già Noël chia nhau đến những ngôi nhà nghèo nàn với những món quà mà các nhỏ con nghèo đang ước mơ.

(xem tiếp trang 32)

một loài chim bé nhỏ

ĐINH TIẾN LUYỆN

— Em ghét chị, sao chị cứ làm mất trật tự của em. Làm em cất cái gì mà cũng phải đi kiếm hoài.

Chị Hà bĩu môi :

— Trật tự của chú là trật tự... bữa bọn hả. Gồm con trai nhón đầu rồi mà cái bàn, cái phòng cứ như cái... thùng rác. Sách vở quăng mỗi nơi một một quyển, quần áo quăng mỗi nơi một thứ. Tôi trông thấy thế là không thể nào chịu được.

Và sách vở của tôi thì cứ phải gọn ghẽ trên bàn, trên giá. Còn quần áo thì thỉnh thoảng tôi cứ phải nhìn ra sân phơi để tìm. Sau một hồi mắng mỏ, thế rồi chị Hà lại nhặt mỗi nơi một cái, đem giặt giũ đàng hoàng cho tôi. Như thế thì còn gì phải trách. Chỉ phiền một nỗi là hề kiếm cái gì, chỗ tôi để chỗ thấy, tôi lại đâm bực vì chị Hà cứ làm mất « trật tự » của tôi.

Tôi xé vuông vắn trang giấy trong cuốn vở nháp có chữ « Vương thủy Quỳnh » rồi gấp chéo, gấp vuông lại thành hình chiếc tàu bay. Tôi

phóng chiếc tàu bay ra ngoài cửa sổ, chiếc tàu bay giấy chao chao trong không rồi vương lại vào một cành hoa giấy. Tôi đem cuốn vật lý ra ngồi học bên cửa sổ, nhìn xuống con đường hẹp. Nắng 10 giờ vừa làm khô hẳn những lối đi quanh vườn ngôi nhà có trồng nhiều cây hoa dại. Ở phía đầu con đường hẹp kia, lối vào nhà tôi, tôi thấy Quỳnh đang nói chuyện với một cô bạn ở trước cổng, mái tóc rối còn thất bằng chiếc khăn tay, buổi sáng thức dậy muộn biếng chải.

Thành quách tâm hồn tôi vẫn cứ thường bị những mơ mộng, những ý tưởng tự đầu đầu đến chiếm cứ. Có khi một lúc, có khi thì thật lâu, tôi mới giật mình nhớ cuốn sách đang ôm trên tay. Ngày thi tới gần làm tôi lưỡng cuống.

Một lần ở ngoài vườn mẹ Anh Chi đã nói với tôi, em Huy ạ, bác biết em có nhiều ước mộng lớn lao lắm. Tôi cắt ngang lời bà, cháu không thể làm một điều gì phi thường được đâu. Bác biết, mẹ Anh Chi nói

vậy, bác nghĩ như thế. Ước mộng đây là của những người lãng mạn. Những người lãng mạn thì họ có những ước mộng kỳ lạ lắm, họ có đôi tay của cánh thiên thần. Họ rướn người, với cao, họ nuôi những tư tưởng lạ lùng mà có khi cả phần đời họ mới chợt tỉnh như người vừa được đánh thức khỏi giấc mơ... Tôi nhìn sâu vào trong mắt chiều của bà, tôi biết bà đang liên tưởng, nhắc nhở đến người bạn đường đã chia tay bà, lỡ một phần đời bà. Có lẽ người thanh niên ấy phải có đôi lông mày dày và cặp mắt rất sáng, sâu và thông minh lắm, người thanh niên kém bà hai tuổi. Bỗng dưng bà hỏi tôi :

— Em Huy à,

— Dạ...

— Em có thích đi xa không ?

— Đi xa hở bác ?

— Ừ, có bao giờ em nghĩ như thế không ?

Tôi thử nhớ xem có lần nào tôi nghĩ như vậy chưa. Không, cũng chưa lần nào có ai hỏi tôi điều đó.

— Đừng đại đột em Huy ạ.

Mẹ Anh Chi nhìn tôi lạ lùng, mắt bà sáng ngời :

— Như thế gọi là đại đột. Chồng tôi lãng mạn lắm.

Tôi lặng yên, có lẽ lúc đó tôi ngồi ngoan ngoãn lắm, y như cậu học trò mười tuổi ngồi khoanh tay nghe thầy giáo giảng bài, bài học mới và học trò ngẩn ngơ. Mẹ Anh Chi bỏ đi một lát, bà đến tới cùm mẩu đơn rồi trở lại chỗ tôi. Em Huy ạ, em phải học cao. Em có thích du học không. Tôi đáp, cháu có nghĩ tới chuyện đó, nhưng cháu thích được học ở Nhật về lối vẽ và kỹ thuật trong loại phim hoạt họa hơn. Cháu thích từ lần đọc ở một tạp chí. Mẹ Anh Chi cười :

— Em lại lãng mạn rồi. Vì phim hoạt họa thường là loại phim thần tiên. Em Chi thích xem cái phim gì mà « Mi-um Mi-um » đó.

— À, phim những cô cậu bé tí thường ngủ lười trên các lá sen ạ. Chúng tập thể dục tức cười ghê lắm.

Mẹ Anh Chi bật cười thành tiếng. Bà nói, dù sao thì em cũng phải học xong Cử Nhân, em Huy ạ. Tôi xem rồi, bà tủm tỉm cười, đường học hành trên chỉ tay em còn dài lắm.

Lần ấy ở nhà Chi về, tôi thấy yêu sách vở hơn. Tôi cũng chả hiểu tại sao nữa. Đôi lần tôi mơ hồ thấy Chi trên những trang sách, mắt Chi sáng, Chi nghiêng cái đầu cho mái tóc ngắn ngã xuống vai, vẫn là một lời nói ấy : Anh Huy nhé. Và tôi không còn « quyền » gì nữa hết.

Tôi đang nghĩ như thế thì có tiếng chuông cửa, tôi cứ ngỡ là Khoa, nhưng không phải. Tôi giật mình khi nhận ra chị Hai, người giúp việc nhà Chi. Tôi làm ra thật tự nhiên với chị, mặc dù tôi rất bối rối, tôi hỏi :

— Có chuyện gì đó chị Hai ?

Chị Hai nâng cao gói giấy đang ôm trên tay :

— Của cô Chi gửi cho cậu.

— Của Chi à ?

Chị ta nhìn tôi, cái nhìn lạ làm sao ấy. Tôi đỡ lấy gói giấy và khi chị ta trở về đã xa tôi mới nhớ là mình quên gửi lời cảm ơn Chi. Chả biết Chi gửi gì cho tôi đây nữa, đã hơn một tuần tôi không sang nhà cô bé. Tôi ôm gói giấy trên tay rồi nhảy hai bậc một lên phòng. Có lẽ là những cuốn sách, tôi đoán vậy khi mở ra. Đúng là những cuốn

sách. Một cuốn Tự Điển Anh Việt cỡ trung bình, hai cuốn bài tập Cơ và Lý Hóa cùng mấy cuốn sách học khác. Có một cuốn sách lạ tôi chưa nhìn thấy lần nào, đó là cuốn « Đây, Đại Học ». Tôi biết, mẹ Chi đã bỏ ra cả buổi để chọn những cuốn sách này cho tôi. Lại cả bộ compas và thước góc rất xinh mà tôi vẫn thích nhìn trong tủ kính tiệm sách nữa. Tôi tìm thấy miếng giấy chữ Chi viết gấp trong một cuốn sách, nét chữ học trò của Chi hôm nay bỗng dưng... thấy lạ.

Anh Huy ơi, tuần sau anh Huy thi phải không Mẹ với Chi đi chọn những cuốn sách này cho anh đó. Chi thì biết cái gì đâu, chỉ biết ôm sách cho anh thôi. Eo ơi, nặng gấp mười cái cặp đi học của Chi ấy, muốn rụng tay luôn vậy đó ahh, bây giờ vẫn còn đỏ những ngón tay nè. Hết tuần này trường Chi nghĩ học rồi. Mẹ bảo, anh Huy ở nhà học thì đi, không phải sang dạy Chi nữa. Mí lại mẹ còn bảo anh không được uống cà phê nhiều và thức khuya quá, coi chừng đau đó nha anh. Trước hôm thi anh Huy đừng thêm học, sang chơi với Chi cả ngày, anh Huy nhé. (câu này là Chi nói đó) Anh Huy phải nhớ, Chi hông biết giận đâu. Thật mà.

Nè anh Huy nè, mẹ mới xếp vào cho anh lọ thuốc bõ nữa, mẹ dặn anh uống ngày sáu viên. Còn Chi thì có kẹo đây (Chi mới ngậm hộ anh trước một chiếc, Chi chia đều hộp kẹo của mẹ cho Chi đấy nhé).

Tối nay Chi lên giường sẽ nhớ cầu nguyện Đức Mẹ cho anh.

Anh Chi

Tôi không hề nghĩ là một lá thư. Chi chưa biết viết thư. Nét mực tím với giấy vở, thơm hờn nhiên học trò, Chi ngoan lắm. Tôi xếp thật đẹp trang chữ viết của Chi vào cuốn « Đây, Đại Học », rồi mở gói kẹo thơm ra ngậm một chiếc. Chiếc kẹo thơm ngọt lắm, ngọt lắm. Tôi vừa ngậm vừa lật xem mấy trang sách rồi xếp tất cả vào chiếc giá nhỏ của tôi. Tôi để lọ thuốc hồng ngay ở trên bàn để nhớ trước mỗi bữa ăn. Rồi tôi đi học ngay, rất chăm chỉ.

Tôi phải học hơi vất vả một chút vì đầu năm tôi học không đều. Tôi lo làm báo chí trong trường cả buổi, hết Nội San đến Giai Phẩm, hết tuần này sang tuần khác. Vì thế mà sách vở, bút thước, compas của học trò ban B hay nằm buồn. Năm ngoái tôi

cũng phải sửa soạn kỳ thi một cách lạch và mệt mỏi. May là người ta cũng không quên tên tôi. Chị Hà bảo : « Phước của chú còn to lắm. Học hành thế ! » Tôi phải nhận là tôi may mắn lắm. Nhưng năm nay thì tôi lo hơn. Lo hơn nên mỗi lần cầm tới hai cuốn Vật Lý dày cộm là tôi... muốn khóc luôn. Tôi phải cố học và tôi phải đỗ. Tôi phải bước lên Đại Học và it ra là phải học xong Cử Nhân.

Đêm học tới mười hai giờ hơn, tôi ra ngồi ngoài ban công. Trời khuya trải kín một thảm sao và hơi lạnh. Bỗng nhiên tôi thấy thêm một viên kẹo. Tôi vào lục gói kẹo ra và vừa ngậm kẹo tôi vừa nhớ tới Chi. Con chim nhỏ bé của anh ạ, anh muốn đan một cái lồng và đem nhốt chim vào đó. Lồng không nan, không cửa. Lồng không sơn thiếp vàng, không có kẻ thom, không có nước sâm ngọt.

Lồng anh đan bằng mười ngón tay học trò, mười ngón tay thương yêu đó, mười ngón tay vụng dại đó. Và bé là chim, hót lên mỗi buổi sáng lúc anh học bài. Hót lên đi chim, để những lúc mở trang vở anh hay ngồi buồn vơ vẩn, anh hay cầm bút vẽ vòng vèo trên những tờ giấy trắng. Lạy trời cho con chim ngoan cứ nhỏ bé mãi, và học trò thì cứ còn ngậm quần bút mà buồn vơ vẩn hoài.

Tôi bảo tôi, đừng nghĩ nữa Huy ạ, nhớ mẹ Chi biết. Hẳn là mẹ Chi không bao giờ muốn tôi dẫn Chi đi xa, như lần tôi đã hoảng hốt trước cửa Dòng Kin. Lần ấy tôi cứ lo là mẹ Chi sẽ giận tôi. Nhưng thực là những cái lo không bao giờ đến, mẹ Chi không hề nhắc tới gì cả, bà làm như không hề biết chuyện đó. Và không biết là Chi có kể cho mẹ nghe chuyện cô bé và tôi quý cầu nguyện trong nhà nguyện Dòng Kin không. Nhưng có điều là tôi không hề kể cho Chi nghe chuyện tôi gặp Khoa. Thế nào khi vui miệng tôi cũng quên mất, và Chi biết thêm một người bạn của tôi nữa, một người bạn không thân. Nhưng Chi sẽ hỏi ngay : anh ta có hút thuốc lá không anh. Tôi thì chưa bao giờ « dám » nói dối Chi gì cả. Và Chi sẽ giận, như lần Chi bảo « Cây hoa đại trước cửa nhà chị Quỳnh nhiều hoa anh Huy nhỉ ».

(kỳ san tiếp)

CON THÚY

DUYÊN ANH

— Thúy có bôi nước hoa đâu !

— Sao thơm thế ?

— Vũ lại không tin Thúy à ?

Con bé cúi đầu thấp sát chấn song cửa sổ. Vũ thấy rạo rức tâm hồn. Nó muốn hôn lên tóc Thúy nhưng sợ sệt. Thúy dục :

— Người tóc Thúy xem có phải Thúy bôi nước hoa không nào ?

Vũ định bắt chước thằng bé trong phim ca nhạc quàng tay qua cổ con bé Danna Durbin và hôn nhẹ lên trán con bé. Mà Vũ ngại ngùng khôn kể.

— Vũ ơi, à, mà ở đây !

Cả Thúy lẫn Vũ cùng bối rối. Vũ quay mặt lại. Con nhà Luyến cười hớ hớ :

— Tim mày toát mồ hôi. Chúng nó tưởng mày xuống An Tập.

Vũ cáu sùng. Nó lầm bầm :

— Thằng chó chuyên phá đám.

Nhưng Vũ mừng vì thằng Luyến bắt gặp nó ở đây chứ không phải thằng Côn. Thúy dặn khẽ :

— Mai Vũ tới nhé !

Và con bé khép cửa sổ. Vũ lội ra vỉa hè, leo lên bệ của thằng Luyến. Con nhà Luyến hỏi :

— Mày bảo mày ghét con bà cô Thúy, sao mày còn chơi với nó ?

Vũ « phiệu » :

— Tao cho nó cái bè, mai nó sẽ bị ngã, uống nước sặc sụa. Đừng nói lại thằng Côn biết, nghe chaa.

Luyến vỗ tay :

— Hay quá. Hoan hô mày, Vũ ạ !

— Tim tao làm gì ?

— Đi « cốp » bè của tụi Tàu.

Vũ vừa tặng Thúy chiếc bè, nó thấy cần « cốp » chiếc khác kéo thẳng Côn nghỉ ngơi. Vũ dậm chân mạnh làm chòng chành bè :

— « Cốp » hết. Nhi đồng cầu Kiến Xương chiến nhất. Mỗi thằng một chiếc bè.

Chiếc bè lướt đi. Hai đứa bé nói chuyện vang vang mặt nước. Vũ không biết con Thúy vẫn đứng ở cửa sổ, hé một chút, nhìn theo chiếc bè xa dần con phố nhà mình.

10.

Nước đã rút dần sau mấy tuần đứng yên không thềm nhúc nhích. Nhưng khi nước rút lại rút thật nhanh. Mỗi ngày vài tấc. Đến hôm nay, nước chỉ còn cao đến đầu gối người lớn ở những con đường thấp nhất trong thị xã. Nhi đồng hết trò chơi thủy chiến bằng bè chuối hay thả bè câu cá hay lênh đênh cả buổi trên mặt nước rồi, hễ chán, họp nhau, chống bè qua Cầu Lạc Bộ đá đảo Nhật lùn. Dân chúng bớt thờ dài. Về thể lương mớ nhạt nhường chỗ cho nắng vàng tương lai. Thị xã chợt nở bùng một phần nở mới : Thực dân Pháp đã theo quân đồng minh đổ bộ lên miền Nam.

Dân chúng biểu tình tuần hành dưới nước đá đảo thực dân Pháp. Phát xít Nhật được quên đi như thể đã chiến thắng rồi. Tám mươi năm đô hộ khơi dậy bao nỗi căm hờn. Chẳng ai muốn Pháp trở lại. Những cuộc biểu tình rầm rộ tưởng muốn nghiêng đất hất nước lụt ra biển cả. Cô Yến, con gái ông Hậu Hè, nhân vật nổi tiếng của Thái Bình, lần đầu tiên xấn quân lợi nước đi đá đảo giặc Pháp xâm lăng

Vài hôm sau những cuộc biểu tình chống Pháp, nước rút hẳn. Thị xã khô ráo, và ở khắp phố, bài hát mới hâm nóng lòng yêu nước của mọi người.

— « *Tiếng súng vang sóng núi miền Nam ầm đất nước Việt Nam*
Tiếng súng vang sóng núi miền Nam vì mưa lấy miền Nam
Ta muốn băng mình tới phương Nam xé xác quân tham tàn
Người Việt Nam, giồng anh hùng từng tranh đấu
Đã từ lâu đứng lên phá tan u sầu
Người Việt Nam, giồng anh hùng từng tranh đấu
Tới ngày nay toàn dân quyết chiến không lui
Tiếng súng vang sóng núi miền Nam ầm đất nước Việt Nam
Tiếng súng vang sóng núi miền Nam dục ta ra tranh đấu »

Cả ngày, cả đêm, bài hát ầm vang cơ hồ tiếng súng Nam Bộ kháng chiến ầm vang của người miền Nam yêu nước. Tất cả đều đứng lên. Tin tức chiến sự toàn loan những chiến thắng. Dân miền Nam đã anh dũng chống trả liên quân Anh, Ấn, Pháp bằng dao, mác và gậy tầm vông. Ngay những người xăm bện đò, bến xe cũng từ bỏ những bài hát cũ rích và hát bài « *Tiếng súng Nam Bộ* ». Thanh niên Thái Bình tình nguyện vào Nam kháng chiến chống Pháp. Phương hen, người bạn già bán bánh mì thịt quay cửa trường Monguillot đã ghi tên vào Nam. Thanh niên mười hai phủ, huyện lũ lượt kéo nhau lên thị xã chờ đợi ngày lên đường vào Nam. Phải giành độc lập, phải đuổi thực dân Pháp khỏi quê hương Việt Nam yêu dấu. Tiếng súng Nam Bộ thức tỉnh tinh đoàn kết và làm sôi sục máu nóng của dân chúng.

Bọn thằng Vũ đã dự buổi lễ tiễn những người thanh niên tình nguyện vào Nam đánh Pháp. Những người này được quàng hoa kin cổ, được hoan hô nồng nhiệt. Vũ và Côn vỗ rít cả tay khi Phương hen dơ tay vẫy vẫy. Những người tình nguyện mà không được tuyển chọn, khóc sụt sùi. Khuôn mặt họ ủ rũ, buồn thiu y hệt trẻ con mong mẹ về chợ mà chẳng có quà bánh. Vũ đã nuốt nước bọt thêm khát cái vinh dự đánh đuổi xâm lăng Pháp. Giá nó lớn chắc chắn, nó đã ghi tên vào Nam. Và nó sẽ cho giặc Pháp biết tay. Đoàn người vào Nam lên đường, tình lỵ thêm mùa nước lũ. Nước lũ cuộn cuộn, hung hăng hơn con nước lũ vừa tàn phá đê điều. Kể từ đó, bọn thằng Vũ căm thù thực dân Pháp. « *Ta muốn băng mình tới phương Nam xé xác quân tham tàn* »

Dân chúng hướng vào Nam Bộ, mong tin chiến thắng. Không ai thiết lo thóc cao gạo kém. Tương lai sẽ gần như mùa lúa chiêm sắp tới, mùa lúa chiêm vàng đầy đồng nhờ phù sa bồi bón. Riêng Vũ. Vũ chỉ lo nó chưa kịp lớn, giặc Pháp đã bị đánh thua tan nát. Vũ mơ ước chóng lớn. Niềm ước mơ ấy làm quên xuân hồng của nó. Vũ chỉ còn nhớ Thúy sau mỗi cuộc biểu tình. Vũ ngồi dựa lưng vào tường, bực tức tựa tựa nỗi bực tức của Trần Quốc Toàn.

Nó đứng dậy, đá tung cái hộp sữa bò. Côn đến đúng lúc. Nó ngạc nhiên :

— Mày giận ai đó ?

Vũ mím môi :

— Ông « đét » được vào Nam. Phương hen được vào Nam mà tao không được vào !

Côn rút trong túi quần xoóc ra một tờ báo gấp nhỏ :

— Trong Nam có thằng chiến hơn Kim Đồng. Báo đăng đây này.

Vũ chộp vội tờ báo. Cái tit to tướng đập vào mắt Vũ : « *Một em bé tầm xăng tự đốt rồi nhảy vào kho đạn của giặc Pháp* ». Vũ say sưa đọc bài báo. Nó cười ha hả :

— Ủ, chiến hơn Kim Đồng.

Tin em bé Nam Bộ tầm xăng tự đốt rồi nhảy vào kho đạn của giặc Pháp ở Sài Gòn đã xôn xao thị xã. Đi tới chỗ nào cũng thấy kể chuyện em bé Nam Bộ. Em bé Nam Bộ được coi như anh hùng cứu quốc. Nhi đồng cầu Kiến Xương, khối đứơc mơ thành em bé Nam Bộ. Chúng nó tưởng rằng kho đạn của thực dân Pháp nổ tung, chúng nó sẽ hết đạn bắn. Quân ta sẽ giết hết chúng nó. Báo *Cứu Quốc* không ngày nào là không nhắc gương can đảm của em bé Nam Bộ cung với tin Thanh Niên Tiền Phong giết Pháp cầu Quay, cầu Mống, Khánh Hội, Gò Vấp, Bình Xuyên, Gò Công... Những địa danh xa lơ xa lắc bỗng gần gũi lạ thường. Vũ đã thối ác-mô-ni-ca không biết một cho nhi đồng Kiến Xương hát bài :

— « *Bình Xuyên, Bình Xuyên oai hùng ngàn năm*
Đoàn dũng sĩ máu sôi lòng hơn căm

Khi quân ta tiến ra

Vung gươm lên chém loài giặc Pháp

Một đi không về

Bình Xuyên, Gò Công bao lần diệt Tây... »

(kỳ sau tiếp)

giặc ô kê chương còm

Vừa lúc đó, mấy người lính Mỹ ngang qua. Lại trò « bắt » thuốc lá, kẹo suynh gum cũ kỹ, bọn Thịnh Salem mùa may :

- Ô kê, hế lô !
- Du năm bờ oăn...
- Du ghi mi Salem, ô kê ?

Linh Mỹ móc kẹo, thuốc lá thầy xuống vỉa hè. Bọn Thịnh Salem xúm nhau tới vồ. Linh Mỹ cười khoái chí. Có người chụp ảnh lia lịa. Một người đá đít Hội Ringo. Thằng này ngã bở chông, chửi thề láo lếu rồi nhìn người lính Mỹ đá nó, cười toe toét.

- Sư mày, ô kê đó la ?

Linh Mỹ lắc đầu. Một người thấy anh em Dzũng Đakao ngồi nhìn bọn Thịnh Salem. Anh tá vất cho Dzũng Đakao gói thuốc lá. Dzũng Đakao cúi xuống lượm rồi đem tới, lễ phép trao trả người lính Mỹ. Nó nói :

- Nó.
- Linh Mỹ ngạc nhiên :
- Suynh gum, ô kê ?
- Nó.
- Mon nê, ô kê ?
- Nó.

Dzũng Đakao rất buồn vì nó không biết nói tiếng Mỹ để giải thích cho lính Mỹ biết rằng nó không thêm xin kẹo, thuốc lá và tiền của người ngoại quốc. Linh Mỹ xoa đầu Dzũng Đakao :

- Ve ri gút.

Những người lính Mỹ bỏ đi. Thịnh Salem hăm hăm nhìn Dzũng Đakao.

— Ê, tụi bay, thằng oắt này chê đồ Mỹ.

- Mày ở đâu tới đây ?

Dzũng Đakao đáp :

- Tao ở nhà tao tới đây.

Thịnh Salem nhay nát cái đầu lọc :

— Mày dám qua mặt tao hả, oắt con ?

Dzũng Đakao nhấm nhẩn :

— Mặt mày là vỉa hè hay sao mà tao qua được !

Thịnh Salem thối phụt cái đầu lọc thuốc lá trúng trán Dzũng Đakao :

- Mày ngon ác !

Dzũng Đakao cười :

— Tao đâu phải tô hủ tiểu mà ngon.

Nhóc con Hùng, từ nãy, vẫn ngồi im xem bọn nhãi dờ trò gì với anh nó. Nhóc con Hùng đã vang danh trong cuộc chiến... toát mồ hôi tại sân Hoa Lư nhờ ngón võ trứ danh « cầu quyền » tức là võ cần. Nó thấy Dzũng Đakao không tỏ vẻ sợ sệt thì mừng lắm. Thịnh Salem nghiêng rắng :

- Mày biết tao là ai không ?

— Không.

— Tại sao mày không biết ?

— Biết làm gì ?

— Biết mày sẽ lạy tao.

— Rõn hoài. Mày là ai ?

— Tao là tướng giặc Ô Kê.

Dzũng Đakao giả dờ :

— Giặc chi kỳ vậy ?

Năm Charlot cười rống :

— Thằng này dưới đồng lên đây. Mày không biết giặc Ô Kê chuyên « bắt » thuốc lá, kẹo và đồ hộp của Mỹ à ?

Dzũng Đakao lắc đầu :

— Tao chưa hề nghe nói giặc Ô Kê.

Hội Ringo gạt Năm Charlot sang một bên :

— Để tao cho mày biết.

Nó vừa dơ tay toan đâm Dzũng Đakao thì cánh tay của nó đã bị chop. Dzũng Đakao mới học Việt võ đạo được mấy tháng. Bố nó thường nói rằng, trong thời buổi đạo đức suy đồi, công lý không đủ sức bênh vực những kẻ yếu đuối, những người có tinh thần nghĩa hiệp phải khoẻ. Muốn khoẻ phải học võ. Những người hiệp sĩ trong truyện kiếm hiệp đều là những người võ nghệ cao cường. Không có võ nghệ cao cường, không thể vì dân diệt bạo được. Dzũng Đakao là thằng bé có tinh thần hiệp sĩ. Bố nó đã khuyến khích nó học võ Việt Nam. Dzũng Đakao học bạn của bố nó là võ sư Nguyễn Mạnh Hoàng. Học chưa hết khóa, võ sư Hoàng đã chết tại Vũng Tàu. Dzũng Đakao thương thầy, không học thêm nữa. Nhưng nó đã học được ít đôn căn bản. Một trong số đôn căn bản đem ra áp dụng hôm nay là chop chặt cánh tay Hội Ringo khiến giặc Ô Kê bứt khoác lác.

Chín Đồ Long ngạc nhiên :

— Thằng này có nghề.

giặc ô kê

dzũng đakao

Tám Django trợn mắt ngó Dzũng Đakao :

— Vuốt râu hùm hay xĩa răng cạp đây, thằng các ké? Biết tao là Dzũng gô không?

Dzũng Đakao nheo mắt song nó vẫn nắm chặt tay Hội Ringo :

— Dzũng gô, hả? Thằng củ lòn lửa ấy chuyên bắt nạt con nít lấy tiền, ai mà ngán.

Chín Đồ Long phỏ mĩ :

— Biết Đồ Long đao để làm gì chứ, oắt con?

Dzũng Đakao gật đầu :

— Biết.

— Để làm gì?

— Để giết... dân!

Chín Đồ Long chửi thề. Thịnh Salem xắn tay áo, định bắt thần xông lại, giải thoát cho đàn em Hội Ringo. Dzũng Đakao nhanh hơn tướng giặc Ô Kê, đã giật mạnh Hội Ringo và bẻ quặt cánh tay nó về phía sau bằng thế võ sơ đẳng. Hội Ringo không dám cựa quậy. Tay nó bị khóa chặt rồi. Nó cựa quậy thì chỉ tỏ đau đớn. Tự nhiên, lưng Hội Ringo che mặt cho Dzũng Đakao. Nhóc con Hùng vỗ tay :

— Tuyệt củ mèo!

Thịnh Salem ngó lại :

— Oắt con nào nữa đây?

Dzũng Đakao đáp :

— Em tao đấy, mày lộn xộn tao bẻ gãy tay thẳng này.

Dzũng Đakao gọi em :

— Lại đây, nhóc con!

Nhóc con Hùng trả tiền nước sinh

tổ rồi bước lại chỗ anh. Dzũng Đakao nói :

— Hôm nay, chúng tao chỉ có hai đũa, không thể diệt tan giặc Ô Kê nổi. Mai một chúng mày sẽ biết tay tao. Tao không cho chúng mày « ô kê Salem » nữa.

Thịnh Salem văng tục một chập. Rồi thách :

— Ông có hàng chục đàn em, mày có giỏi cứ đến « biên thùy Mễ Tây Cơ » của ông lần sau mà coi. Mày có nghề võ ông cũng cóc ngán.

Dzũng Đakao bĩu môi :

— Ai sợ tụi vô giáo dục như bọn mày. Nhưng bây giờ anh em tao phải về nhà. Ngán là ngán tụi mày cần trộm thôi. Vậy tướng giặc Ô Kê hãy bảo đồng đảng rút xa hai trăm thước kéo tao bẻ gãy tay thẳng này.

Dzũng Đakao biểu diễn... bóp khế. Hội Ringo hét lên :

— Đau quá, đau thấy mờ.

Dzũng Đakao dục :

— Bảo tướng của mày rút lui gấp.

Hội Ringo nhũn nhó :

— Rút lui đi, Thịnh Salem!

Thịnh Salem dậm chân tức tối :

— Ưc muốn chết.

Nhưng nó phải ra lệnh :

— Rút lui.

Giặc Ô Kê đứng thật xa nơi « con tin » của chúng bị giữ. Chúng nó nhìn anh em Dzũng Đakao bằng những ánh mắt tức giận. Dzũng Đakao nhắc nhóc con Hùng kêu chiếc xích lô máy. Nhóc con Hùng

đón hàng năm phút mới có xe. Nó trả giá đàng hoàng rồi leo lên, chờ anh. Dzũng Đakao bóp thêm Hội Ringo một cái :

— Tên mày là gì?

— Hội Rinh gô.

— Còn những thằng kia?

— Tám Dzũng gô, Chín Đồ Long, Năm Sạc lỏ...

— Và Thịnh Salem. Còn nhiều không?

— Tư Bát man, Hòa Hiệp sĩ mù, Bảy Oai oai oét, Tư Rỏ bin...

Dzũng Đakao đồng dục :

— Tao là Dzũng Đakao, học trường Đakao. Tụi mày có giỏi hãy đến trường tao. Thối, chào mày.

Nó buồng tay Hội Ringo, đập thẳng cao bồi này một cái ngã chúi. Và nó chạy ra, nhẩy phốc lên xe. Chiếc xích lô máy rờ máy, phóng mát. Giặc Ô Kê đuổi theo, chửi thề loạn xạ ngẫu.

bốn

Bọn nhóc bu quanh Dzũng Đakao ở một góc sân trường, dưới bóng mát của cây phượng vĩ.

— Kề đi, Dzũng Đakao!

— Ừa, tao kề đây, tao đã gặp những thằng bé mà thầy mình nói là bọn ngứa tay xin kẹo, xin thuốc lá lính Mỹ. Chúng nó xưng là giặc Ô Kê.

(kỳ sau tiếp)

Giáng Sinh năm nay chúng ta viếng thăm NHÀ THỜ LỚN NHẤT THẾ GIỚI...

Mùa Giáng Sinh sắp tới. Em là tin đồ công giáo, ở Sài Gòn, em sẽ đi lễ nhà thờ Đức Bà là một trong những ngôi giáo đường cổ kính nhất Việt Nam. Nhưng em có biết, trên thế giới ngày nay, có ngôi giáo đường nào nổi tiếng là lớn nhất và đẹp nhất hay không?

Em muốn dự lễ Giáng Sinh tại ngôi giáo đường rộng rãi và vĩ đại này, xin mời em qua thành phố Vatican, nơi đây, em sẽ thấy nhà thờ Thánh Phê Rô nổi tiếng là giáo đường lớn nhất, đẹp nhất và lâu đời nhất. Công trình xây cất giáo đường này đã được thế giới ghi nhận là một trong những công trình kiến trúc tuyệt mỹ của lịch sử kiến trúc từ cổ chí kim.

Nói về đồ án kiến trúc tổng quát, kiến trúc sư Bramante đã sáng tạo ngôi giáo đường nổi tiếng này. Sau đó, một kiến trúc sư khác kiêm nghệ sĩ tên là Michelangelo đã sửa đổi lại một vài chi tiết khiến cho ngôi giáo đường thờ Thánh Phê-Rô càng lộng lẫy và huy hoàng hơn. Được biết, kiến trúc sư kiêm nghệ sĩ tài danh Michelangelo đã bỏ ra suốt 2 năm trời chỉ để tô điểm và nắn nét chiếc mái tròn của nhà thờ như em thấy trong hình vẽ. Ngoài hai nhân vật chính kể trên, còn có một họa sĩ nổi tiếng đương thời tên là Raphael đã được Tòa Thánh Vatican mời đến để trần thiết và trang hoàng những khu phòng dành cho Đức Giáo Hoàng trong mỗi kỳ làm lễ Đấng Quang.

Đề các em có một nhận thức về sự rộng lớn của ngôi giáo đường này, em có biết, mỗi lần làm lễ, nhà thờ Thánh Phê-Rô có bao nhiêu chỗ cho các tín đồ đến rước lễ hay không? Xin trả lời các em rõ, nhà thờ Thánh Phê-Rô có thể chứa đựng được 50.000 tín đồ đến dự lễ một cách rộng rãi. Trường hợp nếu có kẻ đứng, người ngồi thì giáo đường thờ thánh Phê-Rê có thể đủ chỗ cho khoảng trên 80.000 người đến dự lễ cùng một lúc. 80.000 người tương

đương với khoảng 2 sư đoàn quân đội, quả thật là một con số không nhỏ để tất cả cùng đứng chung dưới một mái nhà !...

Chứa đựng nổi một con số người không lồ như vậy, khuôn khổ nhà thờ thánh Phê-Rô thuộc thành phố Vatican ở La Mã phải như thế nào? Đây, các em thử tưởng tượng xem. Chiều dài nhà thờ chừng gần nửa cây số và chiều rộng chừng trên 200 mét, Trong đó, có 8 thang lầu cỡ lớn, 20 sân rộng và 11.000 phòng đủ cỡ. Cuối cùng, có một điểm đặc biệt nữa là nhà thờ thánh Phê-Rô có 162 pho tượng thiết lớn ngự trị trên những hàng cột đồ sộ.

...và nhỏ nhất thế giới

Nhân dịp Giáng Sinh, các em đã đến thăm Giáo Đường Thánh Phê Rô nổi tiếng nhất và đẹp nhất thế giới. Nhưng em có biết, trên thế giới này, có ngôi giáo đường nào nhỏ nhất hay không?

Ngôi giáo đường nhỏ bé này tên gọi là Monte Cassino nằm khiêm tốn trên ngọn đồi nhìn qua vùng Latonia thuộc ngoại ô thành phố Covington, tiểu bang Kentucky ở Hoa Kỳ. Monte Cassino là tên một tu sĩ người Ý Đại Lợi thuộc dòng Benedictine. Ngôi giáo đường xinh xắn này chỉ cao khoảng trên 2 mét và chứa đựng tối đa là 2 người, bên trong vốn vẹn có 3 chiếc ghế gỗ đối diện với một bàn thờ nhỏ xíu. Nhà thờ cũng có gác chuông đang hoàng, nhưng vì gác chuông nhỏ quá, cho nên, mặc dầu được kiến thiết theo hình thù một chiếc gác chuông, nhưng chẳng có một quả chuông nào để lọt.

Ngôi giáo đường này được xây cất từ năm 1850. Mới nhìn, người ta tưởng là một tấm mộ bia, nhưng khi đẩy cửa bước vào bên trong, người ta mới biết là ngôi giáo đường.

Rất buồn là ngôi giáo đường nhỏ bé này đã bị bom đạn tàn phá từ thời đệ nhị thế chiến và cho đến nay chỉ còn lại hình ảnh và đôi dòng lịch sử trong sổ sách của dân làng địa phương. ●●●

CÂY NỎ ÈN NGOÀI TRỜI ĐẦU TIÊN LÀ...

Nửa thế kỷ trước đây, cây Giáng Sinh chưa được tiến ra khỏi cửa của gia đình mà chỉ ở trong nhà, cạnh lò sưởi, hoặc một nơi trang trọng khác. Phía ngoài, không gian chìm trong đêm tối, thiếu màu sắc, ngoại trừ những tầng tuyết rơi trắng phau phau của những vùng lạnh tới không độ.

Thế nhưng một đêm nọ, ánh đèn màu của mùa Giáng Sinh đã vượt thông lệ cổ truyền mà ra ngoài trời phủ trưng màu sắc với màn đêm đen như mực để dần dà gây thành một mỹ tục mới: cây Nỏ Èn muốn màu ngoài trời. Người có cái sáng kiến làm thắm tươi thêm cho đêm Giáng Sinh chẳng phải là một tay giàu óc mỹ thuật hay một ai khác mà chính là do một cậu bé mới 10 tuổi đầu, bệnh hoạn, đang nằm trên giường bệnh. Trong giờ phút đang phải chống chọi với tử thần, óc cậu bỗng vụt sáng lên một ước vọng: muốn được trông thấy ánh sáng Nỏ Èn phá bức màn đêm để linh hồn cậu nếu thoát xác cũng được sáng lây.

Cậu tên là David (Đa Vít), người tỉnh Đen Vơ (Denver), tiểu bang

Hoa Nỏ Ngày Giáng Sinh

Có lẽ ra đó, Mỹ. Mùa Giáng Sinh năm 1918, lúc đó cậu 10 tuổi, chẳng may bị trọng bệnh, cậu phải nằm liệt giường. Hơn nữa ngoài ngưỡng cửa thần chết hình như đang lảng vảng để cướp đứa con trai yêu quý của gia đình Sturgeon đi. Thương con không được vui cái vui chung của bao trẻ trong dịp tung bưng ấy của khắp mọi gia đình trên thế gian, ông Sturgeon làm riêng cho con một cây Nỏ Èn nhỏ và đưa vào đặt trong phòng của chú bé cận tử nhất sinh.

... «TÁC PHẨM» CỦA MỘT CHÚ BÉ 10 TUỔI

Kể cũng là một sự lạ, vì cậu Đa Vít lúc đó mệt mỏi đến nỗi không buồn nhếch mép mà cũng còn cất được tiếng yêu cầu cha «Ba, làm ơn mắc cả đèn lên cây kia nữa. Như thế thì chắc là sẽ đẹp tuyệt vời». Miệng cậu nói tay cậu vừa rút ra khỏi chiếc chăn dày cộm để chỉ ra phía cửa sổ, nơi đấy có một gốc tùng đang ẩn trong màn đêm tối om.

Đa Vít đòi gì mà ông chẳng chiều hướng chỉ một ít bóng đèn màu vắt lên trên cây cho đẹp lòng đứa con bệnh hoạn. Là một thợ điện làm việc cho một cửa hàng điện khí nên trong nhà có sẵn bóng và giầy, ông liền làm ngay mấy sợi giầy đèn nhiều màu rồi quàng lên trên cây tùng. Điện bật sáng cây tùng hiện ra trước mắt Đa Vít với nhiều màu sắc. Cậu nằm trên giường mắt đăm đăm nhìn những ngọn đèn lấp lánh như những viên đá cẩm thạch muôn màu được gắn trên chiếc màn tuyết trắng tinh, miệng cậu mỉm cười, mắt cậu nhìn không chớp.

Cây Giáng sinh ngoài trời chẳng những chỉ làm vui lòng cậu Đa Vít mà còn là một đề tài cho nhiều cuộc bàn tán trong tỉnh. Thiên hạ

kéo tới, kẻ xe ngựa, người xe hơi, thông thả đi qua trước nhà ông Sturgeon nhìn ngắm. Kể từ đấy người dân tỉnh Đen Vơ lấy làm hãnh diện vì đã là tỉnh đầu tiên đem màu sắc đến cho cây cối ngoài trời dịp lễ Giáng Sinh, mở đầu cho phong trào đốt đèn trên cây càng ngày càng lan rộng trên đất Mỹ, và sau đó còn lan tới các nước khác để trở thành một mỹ tục nữa của mùa mừng lễ Chúa Cứu Thế ra đời.

«TÁC GIẢ» CHẾT NHƯNG TÁC PHẨM THÌ BẤT DIỆT

Mùa Giáng Sinh năm sau nữa cậu bé Đa Vít qua đời. Nhưng cây Nỏ Èn ngoài trời của cậu vẫn sống. Thêm vào đó, láng giềng của gia đình cậu, những người đã được hưởng thứ ánh sáng muôn màu đầu tiên của cây Nỏ Èn ngoài trời của Đa Vít, đua nhau chẳng đèn trên cây trong sân, trong vườn, biển một khu phố thị trấn Đen Vơ thành một vùng sáng láng đẹp tươi nhất của thành phố trong những đêm mùa Sinh Nhật. Kế tiếp nhà này là những nhà khác, rồi năm này sang năm nọ, điều ước muốn của chú bé Đa Vít đã qua đời trở thành sự ước muốn của nhiều người nhiều nơi trên toàn thế giới.

MỘT CHÚ BÉ NGUYÊN NHÂN CỦA NGÀN VẠN CÂY TÙNG

8 năm sau, tại thành phố Cựu kim Sơn, một chú bé khác cũng lại lâm trọng bệnh trong mùa Giáng Sinh. Chú bé này không được nhìn cây Giáng Sinh của gia đình, vì vậy ông Sandy Pratt mới làm mấy quả cầu tròn nhỏ sơn quét thật đẹp cho bóng đèn vào trong rồi đem treo vào một sợi giầy vòng quanh một cây tùng trong thửa vườn của ông ta ở bên kia đường phố.

Sưu tầm của : Thanh Tao

Cũng như cây Giáng Sinh ngoài trời đầu tiên ở Đen Vơ cây tùng này cũng làm cho cậu bé sung sướng hẳn lên. Tuy nhiên khác với cậu Đa Vít, cậu bé này chỉ sau đó dăm sáu hôm là khỏi bệnh.

Ông Sandy Pratt cảm kích vô cùng; ông thề nguyện sẽ dùng quãng đời còn lại của ông vào việc khuyến khích những người khác chẳng những thắp sáng các cây tùng sống ở ngoài trời mỗi dịp Giáng Sinh mà còn khuyến họ nên trồng thêm nhiều loại cây ấy nữa. Để bắt tay vào việc, ông đứng ra thành lập một hiệp hội lấy tên là «Hội Cây Giáng Sinh Ngoài Trời ở Ca-li-phooc-nia (Outdoor Christmas Tree Organisation of California) Ông còn tình nguyện gửi biểu không những cây tùng mới ương được 2 năm cho bất cứ một ai có lời hứa với ông rằng sẽ trồng nó và sẽ chăm nom săn sóc nó cẩn thận, và sẽ thắp đèn sáng cho cây mỗi dịp mùa Giáng Sinh về.

Suốt một thời gian 25 năm liền ông Pratt không ngừng truyền bá «tin điều» cây Giáng Sinh sống bằng đài phát thanh, bằng báo chí và bằng cả những cuộc diễn thuyết nữa. Ông còn quảng cáo rất hăng hái cho việc trồng cây tùng, ông gửi đi không biết bao nhiêu cây giống để trồng dọc theo bờ hồ từ tiểu bang California tới tiểu bang Oregon.

Ngoài ra ông cũng còn cung cấp cho nhiều người ở hầu hết các thị trấn trên lãnh thổ Hoa kỳ, cho nhiều quân nhân Mỹ ở miền Nam Thái Bình Dương, ở Âu Châu và ngay cả cho Thánh Địa Pa lét tin.

NHỮNG CÂY GIÁNG SINH TRÊN NHỮNG QUĂNG ĐƯỜNG HÀNG CHỤC CÂY SỐ

Bởi thế, ngày nay, trong hầu hết các công viên các thành phố, dọc theo nhiều con đường chính và ngay trên các bãi cỏ còn bỏ trống, mỗi lần mùa Giáng Sinh về lại được dịp bừng lên trong ánh sáng đủ

màu sắc của hàng mấy triệu chiếc bóng đèn gọi là «đèn Giáng sinh». Thật ra thì có lẽ ở Mỹ không còn một thị trấn nào, một thị xã nào mà không có một khu riêng biệt trồng toàn cây tùng chỉ để dành riêng vào việc thắp đèn Giáng sinh. Chẳng hạn như ở quận Sata Cruz hàng năm người ta thắp đèn suốt 25 dặm đường (hơn 40 cây số) trên những cây tùng khổng lồ dọc theo bờ hồ Thái Bình Dương. Quận Orange ở miền Nam hơn thế nữa, hàng năm còn tổ chức đèn Nô Ên suốt 40 dặm đường (độ 65 cây số).

CHÚ BÉ ĐA VÍT ĐƯỢC LỊCH SỬ NÊU DANH

Muốn định rõ một cách chắc chắn cho nguồn gốc cây Giáng Sinh ngoài trời người ta chưa biết đích xác — giữa gia đình Sturgeon và Pratt — gia đình nào đã là xuất xứ đầu tiên. Tháng chạp năm 1945 đài phát thanh NBC (National Broadcasting Company), trong một buổi truyền thanh đề cập tới cây Giáng Sinh ngoài trời đã cho rằng nó xuất xứ từ gia đình Sturgeon ở Đen Vơ căn cứ theo lời thuật lại của nhiều người trong gia đình ấy và cả của lân bang. Đồng thời cũng tại Lâm Viên Sequoia ở Ca li phooc nia nhà sáng

lập «Hội Cây Giáng Sinh Ngoài Trời» đang thuyết giáo dưới gốc một cây tùng lớn nhất thế giới mà năm nào cũng được long trọng cử hành lễ thắp đèn Giáng Sinh, do chính ông đỡ đầu.

ĐỪNG XÂY ĐÀI KỶ NIỆM, TRỒNG MỘT CÂY TÙNG LÀ ĐỦ!

Ông Sandy Pratt mất năm 1950, hưởng thọ 75 tuổi. Lúc ông còn sống có thể nói ai gặp ông lúc nào cũng tay cầm mai tay xách túi đựng cây giống, đào xới đất trồng cây tùng. Một mình ông (chưa kể bao nhiêu người khác) đã tự tay trồng và gói ghém để gửi đi nơi khác 14 ngàn cây. Ông còn nhận được hàng trăm bức thư của khắp nơi gửi về báo cho biết những cây tùng họ trồng đang ra sao. Ông không khỏi nhần mặt cau mày khi gặp một bức thư báo cáo có một cây đã chết. Chỉ một cây chết thôi cũng đủ làm cho ông đau xót, như thế đủ rõ lòng ông tha thiết với việc phát triển «Cây Giáng Sinh Ngoài Trời» đến thế nào.

Lúc tuổi đã cao, biết mệnh mình sắp hết, ông luôn luôn nhắc nhở hiền thế: «Đừng để ai xây đài kỷ niệm! Trồng một cây tùng là đủ!»

Ngày nay khắp cả nước Mỹ, có tới biết bao nhiêu «đài kỷ niệm» của ông Pratt đang sống tốt tươi, để mỗi độ Giáng Sinh về lại bừng lên sáng láng với đủ màu sắc để chào mừng kỷ niệm bất diệt: ngày Chúa Cứu Thế ra đời.

CHUYỆN «HÙNG VONG» CỦA 8 QUẢ CHUÔNG THUNG LŨNG GIÁNG SINH

Ngày xưa, trong một thung lũng nằm giữa hai dãy núi xanh lơ có một thôn xóm hiền hòa, sùng đạo Chúa. Giữa làng, trên một khu đất tương đối rộng, sừng sững tọa lạc một thánh đường hoàn toàn bằng đá trắng. Cũng như tất cả các thánh đường khác trên thế gian này thánh đường đá trắng ấy có một gác chuông gồm 8 quả.

Toàn thể 8 quả chuông đều được đúc bằng đồng và quanh mỗi quả chuông còn có cả những giòng chữ La Tinh ca ngợi quyền lực Chúa.

Về tới làng này cả 8 quả chuông ấy đã phải trải thiên sơn vạn thủy trên một chiếc thuyền buồm nhỏ nhỏ từ một đại lục khác. Cứ mỗi buổi sáng Chủ Nhật, cả 8 quả chuông lại đồng hòa điệu khua vang những tiếng ngân nga đều đều, trong trong dịu hiền. Tiếng chuông ngân vọng tới khắp mọi chỗ trong thung lũng, còn dâng mãi lên cao tới chốn sơn cùng trên những dãy núi xanh lơ.

Vào dịp Lễ Giáng Sinh tiếng chuông còn ngân vang hơn. Những lúc này tiếng chuông vọng lên cao đã dội lại lan tràn như tuyết rơi xuống khắp nội cỏ ngàn cây trên những giải đất hoang vu bao quanh thung lũng.

Tiếng chuông lọt đến tai người có lương tri là tiếng chuông dịu ngọt đáng kính; tuy nhiên tai kẻ man rợ lại tiếp nhận tiếng chuông một cách ngu dâm. Bởi vậy khi tiếng chuông vọng đến tai một bộ lạc mọi rợ đang sống trong rừng bên kia thung lũng bọn chúng bảo nhau « Nghe xem có phải là tiếng chuông vàng không? Sao lại không nhỉ? Tiếng chuông ấy chỉ có thể là của loại chuông đúc bằng vàng! Nào, đi anh em ơi, đến cướp về!»

Thế rồi bọn chúng ủa nhau chạy xuống đồng như kiến cỏ và kéo cả vào làng. Nhưng chúng đã ưỡng công vì cả 8 quả chuông đều bằng đồng mà « của cải » của dân làng chỉ có tình thương yêu lẫn nhau, một cuộc sống nghèo nhưng hoan lạc và một tin ngưỡng vững chắc. Thứ của cải ấy bọn chúng không thể cướp được. Giận dữ bọn mọi trút căm hờn lên những căn nhà gỗ, và tất cả sau đó chỉ còn là một cảnh hoang tàn.

Ngon lửa man rợ đã liếm sạch cả mọi nhà còn phá hủy cả thánh đường. Cả 8 quả chuông cũng bị vùi sâu trong bê lửa. Từ dãy núi rừng, nội cỏ ngàn cây không còn được tiếp nhận tiếng chuông ngân.

GIỜ PHÚT PHỤC HUNG SAU MẤY TRĂM NĂM TÀN TẠ

Năm, tháng qua... Hàng trăm lần xuân đến với thung lũng này, nhưng đến đê phủ thêm lên di tích tàn tạ của một thôn xóm cùng với giáo đường đá trắng mỗi năm một lớp bụi thời gian.

Tuy nhiên thời gian đến cũng còn

mang lại bao nhiêu thay đổi. Bên kia dãy núi xanh lơ của thung lũng, hoang dại đã bị đẩy lui. Những vùng trước kia giống người man rợ ở dần dần thay đổi diện mạo với những thị trấn, những đô thị mới hoàn thành. Dọc theo những bờ sông mà xưa kia chỉ có người da đỏ thỉnh thoảng tới bắt cá, hăng, xướng đua nhau mọc lên như nấm. Những con đường mòn — do dấu chân người và ngựa của giống người mọi rợ đi lại săn bắn mà làm thành —

đã bị những xa lộ, những thông lộ rộng thênh thang đè lên, chạy dài qua nhiều trang trại, bao nhiêu vườn nho và vườn cây ăn trái.

Thế rồi một hôm, một con đường mới nữa bò ngược lên miền núi, trườn qua dãy núi xanh lơ và vươn mãi, vươn mãi đến đám thung lũng bị bỏ quên. Năm, tháng... gió, mưa đã hàn gắn liền vết thương của thung lũng; cây cỏ đã mọc lại xanh tươi — ngoại trừ ngọn giáo đường trắng như tuyết cùng những dãy nhà gỗ san sát trước kia. Con đường vươn mình tới thung lũng, và trước vẻ đẹp thiên nhiên của thung lũng liền lên tiếng gọi người theo.

HOA NỞ NGÀY GIÁNG SINH

Chẳng bao lâu, trên cảnh tàn hoang của thôn cũ mọc lên một làng mới. Từ trên dãy núi xanh lơ nhìn xuống một vòng thung lũng xanh tươi hiện lên những mái ngói đỏ trông hệt như chốn địa đàng. Người ta đặt tên cho thung lũng là « Thung Lũng Giáng Sinh ».

Một hôm, khi dọn dẹp nơi mà trước kia dân làng cũ gọi là « công trường » người ta đào được một cái hộp lớn bằng kim khí. Trong hộp còn có những bút tích mờ mờ nhưng cũng đủ để cho người ta nhận biết nơi đây là chỗ tọa lạc của một Thánh đường. Viên xã trưởng, mồm bật ra những tiếng ngạc nhiên: « Sao! ở đây trước có một nhà thờ à? »

VẾT CŨ, TÍCH XƯA

Nguồn tin tìm thấy vết tích một ngôi Thánh đường cổ tức khắc được loan truyền nhanh không khác máy vô tuyến điện; các bộ lão lục tục kéo nhau tới quan sát. Hết thấy đều đồng ý rằng chính nơi đây một thánh đường đá trắng với một gác chuông có 8 quả đã được xây dựng lên trước đây mấy trăm năm — nhờ bút tích còn lưu lại cho biết. Dị đó một quyết định chung đồng thời được ban hành tức khắc: chung nhau xây lại một thánh đường đá trắng mới cùng với một gác chuông cao và 8 quả chuông đồng.

Việc xây dựng lại một nhà thờ mới cũng được khởi công đồng thời với việc đào xới tìm tòi ngôi Thánh đường cũ.

Vì vậy người ta tìm thấy được mấy quả chuông và mang cả về trụ sở xã. Viên xã trưởng vui mừng tiếp đón bảo vật, nhưng ông không khỏi ngạc nhiên khi trước mắt ông chỉ có 7 quả. Ông hỏi một người về quả thứ tám nhưng câu trả lời của người nọ chỉ là: « Chúng tôi đã tìm khắp nơi nhưng không thấy. »

Thời gian 'chuyên minh nhanh, chẳng còn bao lâu nữa thì đến Lễ Sinh Nhật. Ngoài kia, thánh đường mới đã thành hình, gác chuông cũng đã mỗi lúc một cao vút mãi lên. Thánh Đường có thể hoàn thành trước ngày đại lễ, song còn thiếu một quả chuông. Viên Xã

(xem tiếp trang 30)

hoa nở ngày giáng sinh

trường bản khoán... Hết thấy mọi người bản khoán... vì thiếu một quả chuông 7 quả sẽ không đủ tiếng vang lên những hồi trầm bổng ngân nga. Và lại đi tích người xưa còn đó: 8 quả chuông đồng — tám âm điệu — ngự trị trên tầng chót vót của lâu chuông. Bỗng như có một tia sáng rọi vào đầu óc, viên Xê trưởng liền giải quyết ngay được vấn đề: « Tôi sẽ thuê đúc một quả khác! Không thể thiếu một quả như thế được! ».

ĐÊM ĐÔNG LẠNH LỄ 8 QUẢ CHUÔNG MANG ẤM ÁP LẠI CHO MỌI NGƯỜI

Vào một ngày hạ tuần tháng Chạp quả chuông mới đúc được tải về làng. Hai hôm trước lễ Giáng Sinh nó được đưa lên nằm cạnh 7 quả chuông cũ.

Đúng nửa đêm ngày 24 tháng Chạp, 8 quả chuông cùng trời giông đồng ca tám bè chào mừng ngày Chúa xuống thế.

Tiếng chuông ngân xa vượt thung lũng băng qua dãy núi xanh lơ đến tai mọi người, nhưng lần này bọn người ngơ ngác hỏi nhau « phải chăng là tiếng chuông bằng vàng » đã không còn nữa, mà chỉ còn những lớp người lũ lượt kéo đến thông công mừng lễ cùng dân làng và mừng ngôi thánh đường đá trắng mới cùng 8 quả chuông ngất nghều trên ngọn tháp cao.

« NGÀN VẠN VÌ SAO... »

Buổi chiều ngày 24 tháng chạp năm 1865, trên con đường từ thành Giê-ru-gia-lem tới Bê Lem, một người trên lưng ngựa lưng thừng đi. Người và vật tỏ ra không vội vã, vì người là một giáo sĩ — Phillips Brooks vừa cất bước lữ hành vừa đọc và suy tưởng tới chuyện Chúa Hải Đông. Khi đến gần Thánh Địa, ông khách từ Phi La Đen Phía tới chợ thấy một người chân cừ. Trông giáng điệu người này chẳng có gì khác lạ so với những người chân cừ xa xưa nơi đất đã được Chúa chọn cho Đấng Hải Nhi xuống thế.

Hoàng hôn đỏ, rồi đêm buống dần. Trên bầu trời vôi vọi thắm một màu đen, lấp lánh những vì sao, điểm tò cho đêm trường một vẻ đẹp đặc biệt. Bỗng nhiên ông cảm thấy lẫn trong đêm đông vắng lặng còn có cả một cái gì huyền diệu khó tả.

Về huyền diệu luôn luôn quện bên ông suốt đêm, và còn quẩn quít lấy ông ngay cả lúc ông cùng ngàn vạn con người trải theo bờ sông Gioc Đăng, tới vườn Giết-si Ma-ni và tới cả thị xã Bét-ta-ni.

Và rồi những chuỗi ngày kế tiếp, dù gót chân ông đã rời Bê Lem khá ai để đặt lên đất nước Ai Cập, nước Ý, nước Hy Lạp, nước Pháp, Thụy Sĩ và Anh — mắt ông vẫn luôn luôn nhắm lại, tưởng như tới những hình ảnh đã thân lượm được trong chuỗi ngày qua trên đất sinh quán. Chúa Hải Đông. Cho đến khi gót lữ thứ đã quay về quê cũ Phi-la-đen-phia hình ảnh ấy, vẫn còn in sâu mãi trong tâm khảm người, viễn khách.

Ba năm sau, một hôm, ông Redner Hội trưởng Hội Ba Ngôi tới thăm giáo sĩ Brooks và trình với người đề nhờ người giúp cho ông sáng tác một bài Thánh ca cho trẻ em hát mừng lễ Giáng Sinh sắp tới. Ông ta khấn khoản: « Xin cha đặt lời cho, nếu lời bằng thơ thì càng hay, chúng con sẽ phổ nhạc ».

Giáo sĩ Brooks ngập ngừng nửa muốn nhận lời nửa không vì người không quen làm văn. Tuy nhiên ông Redner cố nài nỉ « Thưa... chỉ là đề cho các em nhỏ, lời lẽ không cần văn chương lắm cũng được », người phải nhận lời.

Liên ngay tối hôm ấy, giáo sĩ Brooks ngồi vào bàn đem giấy bút ra. Cầm bút lên rồi đặt bút xuống ông không biết nên mở đầu ra sao. Chợt ông nhớ tới chuyện viễn du qua Thánh Địa, rồi ông hồi tưởng lại về huyền diệu trước đây và rồi ông cầm bút ngoáy lia ngoáy lịa lên giấy, hình như những lời lẽ ấy đã sẵn sàng từ lâu trong óc nay được dịp tuôn ra theo ngôi bút không bắt người viết phải ngừng tay tìm văn.

Lễ Sinh nhật năm 1868, thánh đường Phi-la-đen-phia âm vang một bài ca mới. Với lời đẹp và nhạc hay làm cho người lớn nghe cũng lấy làm thích thú. Vì vậy chẳng mấy chốc cả thành phố Phi-la-đen-phia đều biết hát và dần dần bài ca còn được lan truyền đến nhiều nơi khác. Ngày nay bài này đã trở thành bản thánh ca chính và được dùng trên toàn lãnh thổ Hoa Kỳ.

Bên kia đại hải thành Bê Lem

Nghìn năm đầu cũ vẫn còn nguyên.
Bầu trời, đêm xuống, dù như mực
Ngàn vạn vì sao: vạn ánh đèn.
Phố phường chốn chốn chìm trong tối,

Ánh sáng muôn đời vẫn rọi lên
Vạn nẻo mười phương quay đầu lại
Vọng về chốn ấy: động Bê Lem.

(Phỏng theo nguyên tác bài ca « The Silent Stars 60 By... »)

MỪNG GIÁNG SINH.

MỠI NƠI, MỠI VẼ.

THUY ĐIỀN

Dịp Giáng Sinh về, theo niềm vui chung của toàn thế giới, mỗi dân tộc bộc lộ một sắc thái cổ truyền, riêng biệt.

Ở Thụy Điển, nơi sợi giây liên lạc gia đình có vẻ chặt chẽ hơn nhiều nơi khác, cứ đến ngày lễ Giáng Sinh thì người con gái đẹp nhất trong nhà lại được dịp đóng vai bà Thánh Luxia cũng như bà thánh Luxia — dưới thời Trung Cổ đã cứu giúp bao nhiêu dân đói — cô gái này, đầu đội « vương miện » kết bằng lá có cắm mấy cây nến đang cháy, rón rén bước tới gần giường mọi người trong nhà để lại phần bánh và cà phê cho họ, đoạn lại nhón gót quay đi với một nụ cười và một cái hôn gửi.

MỄ TÂY CƠ

Ngay từ đêm 16 tháng chạp dân các làng Mỹ Tây Cơ đã hiện lên vẻ tung bừng náo nhiệt qua những đám rước. Đám rước thường thường bắt đầu từ một nhà — nhà này qua nhà kia và họp lại — rồi lại kéo cả sang nhà thứ ba để cùng nhập bọn mà đi. Cứ như thế cho đến nhà cuối cùng trong làng là nơi họp mặt của hết thấy mọi người tham dự đám rước chung của thôn xóm. Cuộc rước này gọi là « Pô sa đa »

(posadas) tưởng niệm ngày Đức Mẹ và Thánh Giu Se. Sau đó mới tới trò *bịt mắt đập nồi* dành riêng cho thiếu nhi — một dịp mà em nào may mắn đập trúng nồi có giải thưởng cũng được một phen no bụng kẹo.

NHẬT BẢN

Gần một thế kỷ nay, mỗi lần thời tiết bắt đầu thay đổi tuyết rơi ngoài trời thì trong nhà dân chúng Phù Tang cũng sửa soạn đón mừng ngày Giáng Sinh tới.

Hầu hết các cửa tiệm tạp hóa đều thấy treo đầy những mảnh kim khí sơn nhiều màu lóng lánh những quả cầu giấy bóng tó điềm thật đẹp có viết cả hai chữ «Christmas Omedetoh» ngụ ý chào mừng ngày Chúa Giáng Sinh. Trong các Thánh Đường vọng ra ngoài những tiếng đồng ca nhiều bản thánh ca sinh nhật tiếng địa phương. Trẻ em và cả người lớn nữa, xúng xính trong lễ phục mà dân Nhật thường hay mặc trong các dịp đại lễ quây quần quanh vị gia trưởng nghe đọc chuyện Giáng Sinh. Sau đó là tiệc tùng, cả nhà vây vui quanh mâm cỗ.

Dù Đạo Đức Chúa Trời mới được phổ biến trên đất Nhật chưa đầy một trăm năm nhưng tinh thần sùng đạo của dân chúng Phù Tang không phải vì thế mà thua kém những nơi Thiên Chúa giáo đã ngự từ lâu.

ÁI NHĨ LAN

Ở Ái Nhĩ Lan (Ireland) lễ Giáng Sinh không phải chỉ chấm dứt hết ngày 25 tháng chạp mà còn được kéo dài thêm. Hình như đối với dân tộc tham vui chuộng cười này người ta không muốn vui hưởng đại lễ chỉ trong vòng một ngày vì như thế là làm giảm bớt tầm quan trọng của đại lễ. Bởi thế, tiếp theo ngày 25, là ngày 26 — ngày Kính thánh Stephen—dân chúng vẫn giữ nguyên niềm vui ngày hôm qua. Công tư sở vẫn nghỉ việc, dân chúng vẫn lũ lượt kéo nhau khỏi nhà, rước xách, hát xướng, trong những bộ y phục màu sắc sỡ riêng biệt của địa phương. Trẻ em hợp thành đoàn

mang biểu tượng thánh Stephen, đi đến từng nhà như muốn mang điều chúc lành cho hết thảy mọi người, kể cả già, trẻ, trai, gái.

THỤY SĨ

Tuyết rơi phủ kín những vùng thung lũng trầm lặng của non nước Thụy Sĩ. Nơi nơi thấy đều chìm trong yên tĩnh—ngoại trừ tiếng hát êm dịu của những bài thánh ca đang được dâng lên trộn lẫn vào bầu không khí lạnh lạnh mờ mờ. Một chú bé chậm chậm đặt bước

chân lên trên lớp tuyết dày đặc nhẹ nhàng tới trồng trước ngôi mộ một cành thông. Đoạn em đứng thẳng người lên, yên lặng suy tưởng tới người đã quá cố. Đây là màu sắc đặc biệt của ngày lễ Giáng Sinh của dân tộc Thụy Sĩ. Đối với họ ngày lễ Sinh Nhật là một dịp của *yên tĩnh và cầu nguyện*. Cả trẻ em cũng vậy, ngày lễ Chúa Xương Thế là ngày để các em tưởng nhớ tới hết mọi người.

các việc xảy ra trước và sau ngày Giáng Sinh

1— Theo sự tra cứu, quãng 150 triệu năm trước Thiên Chúa giáng sinh, bắt đầu có loài chim và loài có vú trên mặt đất. Và 10 vạn năm trước Thiên Chúa giáng sinh bắt đầu có loài người.

— «Nhờ nó vết tích xưa mà có khoa cổ học»

2— Quãng 2900 năm trước Thiên Chúa giáng sinh thì Đế quốc Can Đê có lịch sử chắc chắn và thời gian này thì đã thịnh vượng và văn minh.

— «Nhờ các công cuộc khai quật công phu, ta có thể biết chắc chắn về : văn chương, công nghệ và luật pháp của Can Đê.»

3— Quãng 2800 trăm trước Thiên Chúa giáng sinh xây Kim Tự Tháp ở Ai Cập.

— « Áu Châu lúc này đang ở thời kỳ mọi rợ »

4— Quãng 2000 năm trước T.C. giáng sinh là đời vua Nghiêu Thuấn bên Tàu.

— « Thời kỳ văn minh Trung Hoa và Ấn Độ »

5— 1.800 trước T.C. giáng sinh Tở phụ A Bra Am bỏ đất Can Đê để đi theo lời Chúa,

6— 1.265 năm trước T.C. giáng sinh dân Do Thái (con cháu A bra am) bỏ đất Ai Cập đi về Ca na on)

— «Đế quốc Ba-by-lon đi từ vịnh Ba Tư cho tới Địa Trung Hải».

7— Quãng từ 1010 đến 970 năm trước T.C. giáng sinh vua David và thời thịnh vượng của nước Do Thái.

8— Quãng từ 539 đến 333 trước T.C giáng sinh vua Cy-rus (Ba Tư) chiếm tất cả Đế quốc Ba by lớn và Ai Cập.

9— Quãng từ 323 đến 313 năm trước T.C. giáng sinh vua Alexandre (Hy Lạp) vị anh hùng số 1, chiếm tất cả Đế quốc Ba Tư và mở thêm sang tận Ấn Độ. Thời kỳ văn minh Hy Lạp.

10— Năm 111 trước T.C. giáng sinh đất Giao Chỉ bắt đầu nội thuộc nước Tàu.

11— Năm 63 trước T.C. giáng sinh tướng của La Mã là Pom-pê chiếm đất Ca-na-an. Đế quốc La Mã đi vòng quanh Địa Trung Hải còn to lớn hơn tất cả các Đế quốc trên. 300 năm thái bình và thịnh vượng của văn minh La Mã. Hiện tượng có một trong lịch sử.

12— Thiên Chúa giáng sinh.

13— 70 năm sau T.C. giáng sinh, quân La mã phá hủy thành Giê ru sa lem. Dân Do Thái mất nước, mất đất và lưu lạc cho tới ngày nay (qua 19 thế kỷ lưu lạc mà còn giữ được tinh thần Dân tộc, âu đó cũng là một điều lạ có một trong lịch sử.)

14— 18 thế kỷ sau T.C. giáng sinh, thừa hưởng văn minh Hy Lạp, và La Mã, Âu Mỹ phát triển và xây dựng một nền văn minh mới đang thịnh vượng cho tới ngày nay.

P.S.

những phong tục

ngày giáng sinh

VIÊN HỒNG

Ở NHỮNG DÂN TỘC SCANDINAVES, HỌ CÓ MỘT thói quen là hàng năm đến ngày lễ Noël, gia đình nào cũng tổ chức một bữa ăn trọng thể hơn các ngày lễ hội khác. Đặc biệt trong các món ăn đêm Sinh nhật, nhà nào cũng phải có món jambon, món cơm nóng chan sữa nguội, lại có cả món vortbrod là một thứ bánh làm bằng bột mì ngâm rượu bia (Bière) không dậy men và món cà khô (merluche) đã làm cho hết mặn, bỏ vào nước đánh tro (eau de cendre) với vôi sống mà ngâm đủ 3 ngày rồi nhồi với hồ tiêu mù tạt (moutarde) và củ xu hào (raifort).

— Ở Na uy (Norvège) lễ Sinh Nhật là dịp để người ta biếu quà bánh lẫn nhau. Họ thường dùng cái hộp bằng rơm để đựng các quà quý báu. Thường thường phái Thượng lưu, giàu có sang trọng cứ dịp Sinh nhật thì họ làm một cái cây Noël (l'arbre de Noël) họ dựng ở giữa phòng khách, cành cây và nhánh lá đều gắn đèn nến sáng rực rỡ, treo hoa quả vào và cả những túi bị, hộp kẹo đồ chơi, ren (dentelles) và những đồ kim hoàn nữ trang nữa.

Các cây Sinh nhật xem ra có cảm tình với giáo dân lắm nên ở dân tộc nào cũng thấy có phong tục này. Ngay ở nước nhà nhiều hiệu buôn bán lớn người ta thấy cây sinh nhật mọc lên tốt đẹp, xanh tốt, ngoạn mục có khi hết cả tháng chạp.

Ở Na uy người ta còn có một phong tục đặc biệt này nữa là trong dịp lễ Noël người ta thường quen gửi cho các đôi nam nữ đã có lễ hỏi một cái quà rất lý thú gồm cả những lời chúc nguyện « SÓNG » để chúc cho được hạnh phúc về sau, họ còn gửi biếu cả những cái lồng bí mật, kẻ nhận được mở ra thì, ôi chà một đôi chim bồ câu trắng ở trong lồng bay vù ra.

— Ở nước Đức ngày lễ Sinh Nhật các bà mẹ trong gia đình quen lấy danh hiệu nàng tiên CHRISTKINDEL mà hứa cho các con cái mình, đứa nào có nết na đức hạnh, chịu khó chăm chỉ khôn ngoan

hì được những đồ chơi và bánh kẹo ; song hễ đứa nào mà hay nói dối, ương ngạnh, cứng đầu cứng cổ và hay hờn gắt giận dữ thì thường lấy danh hiệu ông Ba Bị (NICOLAS LEVELU) ra mà nạt nhĩa là một người quái lạ từ đầu đến chân đều có lông mọc lôm xôm đáng sợ hãi kinh khiếp lắm.

Chiều hôm 24 tháng 12, họ dọn một phòng đèn nến sáng sủa, và dựng một cây sinh nhật trong phòng, nhánh cây treo những đồ chơi và bánh kẹo, các con trẻ vừa hy vọng được quà thưởng vừa lo sợ... Bỗng chốc nghe tiếng chuông nhỏ rung leng keng, cánh cửa bèn mở ra, mọi người đều hờn hờ, nàng tiên CHRISTKINDEL xuất hiện, lấy hình một người đàn bà y phục trắng, tóc giả làm bằng sợi gai, họ đem bày những bức tranh ngộ nghĩnh (les caricatures) diễn tả những nhân vật trong truyện cổ, tổ chức những đám rước trá hình (des mascarades) có kẻ trá hình làm ông vua đả yến tiệc (le roi de la Bombance), có kẻ thì lại trá hình làm bà Hoàng đế (la reine de la Folie) và có người làm nàng công chúa vô lý (la princesse Déralcon) đám rước hát bông reo cười âm ỹ.

— Bên nước Anh người ta có cái tục làm hỏa đàn lễ Sinh nhật (la buche de Noël) như chúng tôi vừa mới thuật truyện ở trên này, nhưng mà có điều họ còn hơi mê tín rằng : nếu đang khi cái hỏa đài ấy cháy mà ngẫu nhiên bị một người hiếng mắt, què chân, hay là chân không đi giày chạy vào thì họ coi như là một cái điềm rất xấu.

Hiện nay tại nước Anh cũng ít nơi còn cái tục lệ trên, nhưng họ mừng lễ Sinh nhật một cách trọng thể, công chúng lấy làm vui vẻ hơn các ngày khác trong năm. Họ ăn mừng to đến nỗi dù nhà cùng khổ cũng phải có món ăn pudding và ngỗng quay. Vì nhà nào cũng muốn dọn những món ăn quý ngon ấy để mừng lễ Sinh nhật. Nhà giàu thường có lòng tốt biếu cho nhà nghèo, những kẻ ăn mày trú trọ ở các viện tế bản, và các tội nhân phải giam trong lao tù những món ăn ngon lành để mừng lễ.

Ở gần GERMANIA, lễ Sinh Nhật thành ra một ngày đại lễ. Cũng như ở NORVÈGES, người ta có tục quen gửi tặng nhau một món đồ kim hoàn, gói

(xem tiếp trang 34)

ĐÊM GIÁNG SINH CỦA CON

vĩnh thanh thanh

Mẹ yêu của con !

Đêm nay Chúa xuống trần đầy mẹ ạ. Con đi một mình giữa lòng phố đầy những ngọn đèn hoa sao năm cánh có hình chúa Christ nằm trong máng cỏ và ảnh mẹ Maria. Những dãy đèn hoa đủ màu đẹp vô cùng. Nhưng con buồn lòng muốn khóc. Nếu mẹ biết bé con của mẹ buồn rầu như thế này, không hiểu ở tận trên góc thiên đàng xa xôi mẹ có trở về với con không ? Nhưng con vẫn thì thầm với mẹ, mong bay xa về phương trời nở, để mẹ về bên con cho con được xả vào lòng mẹ, bấu tay mẹ thật chặt mà rưng rưng nước mắt.

Những mùa Giáng Sinh trước mẹ vẫn mặc áo len cho con, chọn robe cho con, lấy giày rồi cột nơ cho con nữa. Mẹ dẫn con đi nhà thờ và con không thấy lạnh tí nào cả. Đêm nay trời lạnh lẽo quá mẹ ạ, gió thổi thật nhiều dù con có khoác áo len, chiếc áo len màu trắng mẹ đan cho con trước khi mẹ bỏ con đi không một lời giã biệt. Trên trời có thật nhiều sao, những vì sao sáng lấp lánh, con nhìn lên theo dõi một vì sao đôi ngôi, ánh sáng loé ra rồi tắt phụt. Con nghĩ trong lòng vì sao nào sáng và lớn nhất thì là của mẹ, bởi mẹ là thiên liêng, cao cả, mẹ dịu hiền nên đối với lòng con mẹ là vì sao sáng nhất. Còn con thì con bé bỏng và hay làm phiền lòng mẹ nên con là ánh sao bé xíu mờ mờ đầy mẹ. Mà con còn thấy thêm là sao mờ mờ nằm bên cạnh ngôi sáng đầy như con nằm cuộn tròn bên mẹ cơ. Nhưng chỉ là ngày xưa, còn bây giờ thì mẹ đang ở trên cao một khung trời thăm xa nào mà con không được dự phần vào. Con tủi thân vô cùng. Mẹ yêu dấu của con !

Mẹ có biết không chiều nay lẽ ra bố đã dẫn con đi nhà thờ đầy mẹ. Khi con sửa soạn gần xong chỉ còn cài vài khuy áo len và xỏ chân vào giày thì cô Ngà đến. Lúc ấy con từ trong phòng chạy ra, đến cửa phòng chưa kịp gọi bố, là bố bảo :

— Ti nữa đi hai đưa con đi lễ, bố bận công việc, bố phải đi với cô Ngà tối nay bố không về nhà, mai bố về có quà cho con đấy Thủy, đi lễ về sớm nghe con.

Con sững sờ nhìn bố nước mắt ngập mi nghẹn cả lời. Cô Ngà nhìn con mỉm cười, con buồn rầu chua xót, nếu còn có mẹ thì cô Ngà không được quyền cười ngạo nghễ như thế kia đâu. Con không

nói lấy một câu, bỏ chạy vào phòng nằm khóc nức nở, bước chân của bố và cô Ngà vẫn vô tình khua đều trên nền gạch hoa, con nghe cả tiếng hai người cười nữa.

Con không biết mình nằm khóc bao lâu nữa, khi con mở mắt ra nhìn, đồng hồ trên tường đã chỉ 8 giờ. Con ngồi dậy lau mắt, đi hai vào phòng lúc nào con không hay. Đi dụi dụi nhìn con khẽ hỏi con có đi lễ không đi đưa con đi. Nhìn khuôn ảnh mẹ trên bàn học, nhớ đến bước chân của cô Ngà và bố, con xót xa khóc nức lên ùa chạy vào lòng đi hai. Đi hai ôm con thì thầm bé con Thủy đừng khóc nữa, đừng buồn nữa nghe con. Mẹ ơi ! Bố đã bỏ con rồi làm sao con không buồn được. Đi hai vỗ về, an ủi con và bảo đưa con đi nhà thờ. Nhưng con xin phép đi cho con đi một mình, để con đến nhà bạn chơi cho vui. Đi hai bằng lòng.

Con ra khỏi nhà và lần mình trong những dãy phố đầy sao sáng, con mới thấy thấm thía nỗi buồn của mình, ai người ta cũng vui và ngập tràn tin tưởng, bởi vì Chúa đã nhìn thấy họ và ban phúc cho họ. Còn con, mẹ ơi cho con được một lần mất lòng tin tưởng, nếu Chúa thương con thì Chúa đã không bắt mẹ về thiên đàng và giữ chân bố lại giúp con rồi. Con sẽ không vào nhà thờ đâu mẹ, con sẽ xin tội vào ngày mai hay cuối tuần. Nhưng hôm nay con không vào nhà thờ, bởi vì lòng con đang mất niềm tin. Con cũng không đến nhà bạn con

(xem tiếp trang 32)

bài ca giáng sinh

TÚ MÚ

Tự dưng em cảm thấy lười ghê. Không biết vì trời lạnh hay vì sắp đến Noel. Buổi sáng đi ngang qua các cửa tiệm, em thấy đồ Noel bày bán dày đặc. Nào hang đá với các tượng nho nhỏ, xinh xinh, đến những chiếc đèn ông sao, những cây thông xanh được trang điểm bằng muôn sợi kim tuyến lóng lánh.

Em tự nhủ phải mua một vị thiên thần cho hang đá nhà em mí được. Vị thiên thần chấp tay, với đôi cánh nhỏ, trông xinh tẹt. Nhưng mãi ngắm đồ, em quên bằng đi mất. Qua gian hàng bán đồ chơi trẻ con, em chợt mỉm cười nhớ lại những lần Noel trước — thuở còn nhỏ ấy mà — em nào nức trông ngóng quà của ông già Noel. Cứ đến sáng hôm 25, vừa thức dậy, em vội vã nhóm dậy nhìn vào cái nón để đầu giường. Lòng chợt ấm lại và vui mừng khôn tả khi bắt gặp món đồ chơi mình hằng mong thích nằm gọn trong chiếc nón. Cảm động ghê cơ. Ông già Noel và món quà thuở nhỏ là những kỷ niệm đẹp trong đời, có lẽ không bao giờ em quên đâu.

Bây giờ em đã lớn rồi và không còn được quà của ông già Noel nữa, nhưng những chiếc xe lửa nho nhỏ mãi miết chạy trên đường rầy, chiếc xe tăng bắn ra lửa, chiếc phi thuyền xinh xinh cũng còn gợi cho em nhiều chú ý.

Ồ ! Những cartes-Noel đây rồi. Ôi chao ! Đẹp ghê đi ấy. Em loanh quanh mãi mà chả lựa được cái nào cả. Cái nào cũng đẹp, cũng thích. Giá có Hạnh ở đây, em nhờ Hạnh lựa cho. Hạnh có mắt thẩm mỹ lắm cơ. Năm ngoái

Hạnh cũng lựa cho em đấy. Hai đứa đi đến mỗi cả gối. Bây giờ Hạnh đã xa vời, ở tit bên trời Âu. Noel này đâu có còn cô bé Hạnh để cùng nhau nhìn trời tìm sao lạ năm xưa đã dẫn Ba Vua đến Chúa hài nhi, cùng nhau quì nơi hang đá khẽ thì thăm cầu nguyện. Hạnh ơi, bây giờ Hạnh còn nhớ cái đêm Noel vui nhộn năm ngoái không nhỉ ? Hạnh có nhìn thấy « vi sao cô đơn » của hai đứa không ? Nó vẫn còn cô đơn một mình trên bầu trời đen đấy...

Một cơn gió thoảng nhẹ làm em rùng mình. Những chiếc lá cuối cùng trên cây mùa đông khẽ xao động. Lá ơi, đừng tiếp tục rơi nữa nhé. Hãy gắng chờ Noel. Gắng chờ Chúa giáng sinh ra đời. Qua mùa đông sẽ đến mùa xuân, hy vọng Chúa mang hy vọng đến cho mọi người. Cho những tấm lòng đã khô héo hy vọng vì chiến tranh. Ồ ! Chuông Giáng sinh đang reo vang. Lễ đêm trong không khí lạnh lạnh sắp bắt đầu. Những quả bóng xanh đỏ quay tit trên cây thông tươi tốt. Những lời chúc tụng. Những nụ cười, ánh mắt. Tất cả cho Noel, cho một hài nhi ở hang Bethlem năm xưa. Nhạc Giáng sinh hãy trở dậy, hãy reo mừng. Silent night ! Holy night ! All is calm. All is bright. Round you virgin mother and child. Holy infant so tender and mild. Sleep in heavenly peace. Sleep in heavenly peace...

Noel ! Noel ! Em muốn nói đến bằng những lời êm đẹp nhất.

● ● ●

những sáng mùa đông

ngọc cảm

Em thường thức dậy sớm, đến bên cửa sổ nhìn ra giòng sông. Gió mùa đông làm tóc em bay phất phơ khi em mở toang hai cánh cửa sổ.

Không cần mở cửa cũng thấy được giòng sông qua khung kính. Nhưng tại em cứ thích cho gió ùa vào phòng, để được thích thú thu người trong áo ấm, hai tay co ro khoanh tròn trước ngực. Mùa đông miền núi thì vậy đó, thường lạnh đến môi em tái và khô đi. Nằm trong chăn cũng ấm « mê » người song em

không cảm thấy thú như khi ra đứng bên cửa sổ. Em muốn được nhìn thấy và gặp gỡ mùa đông đó mà. Lạnh lẽo mà thân ái vô vàn. Mặt trời dậy muộn và hình như vạn vật đều muốn kéo dài giấc ngủ, trừ em. Trừ em thôi, có phải thế không mùa đông, vì em yêu mùa đông mà.

Em mỉm cười một mình khi nghĩ đến một ngày hơn mười năm trước. Một con bé tí teo ra đời, bé xiu xiu, hay khóc nhè và « quấy »
(xem tiếp trang 31)

đêm bất cứ người nào cũng biết

Tôi muốn rơi vỡ hết những ngọn đèn
trong thành phố đêm nay
Đề cho sao trên trời rực sáng
Tôi muốn nắm tay em đi hoài dưới hàng
cây

Nghe lá chợt vàng rụng xuống
Sẽ có những hạt sương đậu trên môi cười
Và mắt em đầy một ngăn kỷ niệm
Hãy như bài thơ im vắng của mùa đông
Viết trên giấy thời gian thơm ngát
Đêm nay không phải đêm ba mươi
Đêm tháng mười hai, bất cứ người nào
cũng biết

Bất cứ người nào cũng rước lễ nửa đêm
Như em có những món quà giáng sinh
Vào lúc chuông giáo đường reo trên cao
ngất

Hãy như hoa sứ mới nở trong vườn
Chỉ riêng cho chúng ta một đóa
Hãy như những cánh thông xanh
Hãy như một loài cỏ
Tôi muốn bản thánh ca kéo dài
Đề tiếng hát trong hồn em không bao giờ
dứt

Không bao giờ dứt phải không em?
Khi trái tim còn đập
Đêm nay sẽ có khuôn mặt thân yêu rực
rỡ như hoa hồng
Những đóa hoa hồng hiếm muộn
Em sẽ là chim trắng giữa trời
Mang đôi cánh bình yên vào đời sống
Tôi nghe tiếng nói rất thầm của các vì sao

Một góc thiên đường nào em chưa đến
Mùa Đông có cơn mưa thật hiền lành
Có đôi mắt vàng tươi nâng ráo
Và có cả con đường hôm qua
Lùi dần về trí nhớ

Đêm bất cứ người nào cũng biết :
Giáng Sinh
Tôi sẽ đưa em qua những ngôi nhà cửa
mở

Đèn thấp sáng bên trong
Tôi sẽ đưa em tới giáo đường
Bằng đôi chân ngạo mạn
Đề nhìn em quý gối và làm râm cầu
nguyện

Ói em tinh khiết như hoa Tường Vi
Nở bất ngờ vào buổi sáng

Và bài thơ của mùa Đông
Cũng đã im như phím đàn sau cuộc lễ
Chiếc lá vàng vào lúc nửa đêm
Rồi sẽ không còn ai nhắc nhở
Đêm nay không phải đêm ba mươi
Đêm tháng mười hai
Hãy như ngọn nến sau cùng
Cháy không cần bắc
Hãy như hoa sứ trong vườn
Vẫn hồn nhiên nở
Tôi muốn rơi vỡ hết những ngọn đèn
trong thành phố đêm nay
Đề cho sao trên trời rực sáng.

TỪ KẾ TƯỜNG

những sáng mùa đông

ghê lắm. Ba vẫn thường nói như thế mỗi lần kể về « tiểu sử của từng đứa trong bữa ăn. Hôm mẹ sinh em trời lạnh cắt da, lúc còn mờ tối, em ốm yếu, được quấn trong nhiều lớp chăn dày v.v... Ở nhà! Rửa nền em yếu mùa đông cũng chẳng có chỉ lạ, « hần » với em có « duyên từ kiếp trước » rồi cơ mà! Nên khi vừa mở mắt chào đời là em « gặp » hần » liền. Những lúc khóc « oe oe » được mẹ ôm vào lòng ru dỗ, chao ơi chắc sướng kinh khủng vì ba nói hồi đó cứ được mẹ ôm vào lòng là em nín khóc ngay. Nghĩ đến mẹ tự nhiên em lại muốn khóc. Nụ cười đã theo ngọn gió đông bay đi mất rồi. Em thấy trời chấp chùng những tầng mây màu khói. Con gió làm em co người. Được nằm trong tay mẹ những sớm mùa đông chắc trần gian này chẳng còn gì hạnh phúc hơn.

Có phải rửa không hở Lộc ? Có bao giờ bỏ thức dậy sớm, đứng nhìn mùa đông trong cơn say ngủ của mặt trời, cho nỗi buồn mất mẹ đi nhẹ trong tim. Và có bao giờ, như em, bỏ ao ước được nằm ngoan trong tay mẹ để quên hết chuyện trần gian không hở Lộc ??

NGỌC CẨM

thơ cho mùa đông của bé

Em làm bài thơ cho mùa đông
trời nhiều mây và gió lớn lồng lộng
đêm thật dài thật đậm đà
y như ánh mắt người ở lại
trông theo con tàu có khăn trắng
vẫy nhớ nhưng

ánh mắt sao mà tha thiết
khăn sao nhẹ như là lá khô
ôi mùa đông buồn lạnh
đêm nào không rộng đến mênh mông
nhưng nhất là đêm đông
trong rừng lá của nàng tiên yên
ngủ

và với một ánh nến bé bỏng
em sẽ cầm nến rong chơi mà chẳng
ngại sương đêm

bằng ánh nến
em sẽ có thêm chiếc bóng
thế là « hai đứa » theo chân nhau
mà bước

cho đến tận giáo đường
cho đến tận giòng hạnh phúc yên
bình

khi em chấp tay cầu nguyện
mùa xuân hồng hãy nở những
đóa hoa

trên môi mẹ hiền hòa
trên môi ba gian nan
trên môi chị hiền muộn
và trên môi em ngây ngổ vô tội.

PHƯƠNG UYÊN

ngọn suối rừng

Nó càng đi, thời tiết càng xấu và trước mặt nó thời gian càng tối sầm lại. Gió bắc lạnh buốt cắt ngang lưng nó. Nó càng đi, khi lạnh căm căm càng ngấm sâu vào trong nó, tê tái.

Thỉnh thoảng, Đức Mẹ lại phải đứng lại, đặt giỏ tã xuống đất để hà hơi vào những ngón tay tê cứng. Và ở phía sau, giòng suối lẻo đẻo chảy nặng nề, tim nghe mỗi lúc một thất lại đau hơn.

Mãi đến khi trời đã tối đen như mực, hai Mẹ con mới nghe thấy tiếng hát của Thiên Thần ru Chúa trong khi Đức Mẹ vội vụt lên trước mở cửa Máng Cỏ và lại lộng lẫy tươi đẹp trong ánh sáng của Chúa Giáng Sinh. Nhưng, trước khi khép cửa Máng Cỏ lại, Đức Mẹ ngoảnh lại nhìn giòng suối.

Giòng suối đã tan biến đi đâu mất.

Trên khắp mặt cánh đồng bao quanh Máng Cỏ, tiếng hát ca vang dậy, tuyết đã trải đều im lặng như sự chết bao la, trắng hơn màu trắng, trong hơn nước trong. Giòng suối đã hoàn toàn cầm nín.

HOÀNG VŨ Đ.V. dịch

HÃY VIẾNG QUÁN CHẠP PHÔ

DUYÊN ANH

Số 75, Lầu 1, Crystal Palace
Công Lý - Nguyễn Trung Trực Sài Gòn

- NHỮNG MÓN QUÀ NHO NHỎ, XINH XINH CHO MÙA GIÁNG SINH
- NHỮNG CHIẾC BÓP, NHỮNG CHIẾC ÁO CHO MÙA XUÂN MỚI

9 giờ 30 sáng 25-12-1969 phát hành

THẮNG CÔN

80 BẢN ĐẶC BIỆT DÀNH RIÊNG CHO BẠN ĐỌC
YÊU SÁCH ĐẸP, TÁC GIẢ KÝ NGAY TẠI QUÁN

nữa. Hành trình của con hôm nay là những bước chân buồn lang thang trên những con đường vắng. Con đường Duy Tân thật vắng mẹ ạ, hai hàng cây giao nhau thật đẹp, nhất là con nhìn về phía giáo đường. Cả một dãy cây sáng rực lên ở đó, màu sáng đục của những ngọn đèn tip thanh thoát vô cùng. Tự dưng con tưởng tượng đó là thiên đường và mẹ đang ở đó; và con ngàn đời không sao đến nơi ấy vì con không được dự phần vào, Chúa hoài hoài ở một nơi nào xa lạ, xa lắc trong con đó mẹ.

Mẹ yêu dấu của con!

Con định trong lòng là sẽ đi hoang trong một vài giờ dưới trời mù mù đêm nay. Mười một hay mười hai giờ con về nhà, đốt nến dưới cây Sapin đọc 3 kinh kính mừng, lạy cha, sáng danh chớ tàn nến rồi vào ngủ, con mong sao trong giấc ngủ con sẽ có hình ảnh mẹ huy hoàng như vì sao sáng nhất đêm nay. Chứ chắc hẳn mọi người đang châu chực đề hôn chân Chúa, còn con của mẹ thật là đáng tội đó mẹ. Con không hôn chân chúa, không đứng bên hang đá thì thăm cùng Đức Bà Maria xin ban phúc lành cho mẹ, cho bố cho con như năm nào con đã đứng bên mẹ ở một góc giáo đường ấy mà.

Nhiều khi con nghĩ mẹ về, mẹ đưa con lên thiên đàng ở với mẹ bỏ bố ở lại một mình cho bố ghét mà chắc bố cũng không cần mẹ con mình vì bố đã có cô Ngà rồi đó.

Mẹ à! Mẹ có buồn không? Con thì con buồn ghê lắm. Con chỉ muốn bố thương mẹ và con thôi, dù ngày xưa mẹ đã dạy con không được ích kỷ, con ích kỷ thật hờ mẹ? Nhưng con nghĩ ích kỷ trong tình yêu không có gì đáng trách, Chúa sẽ tha tội cho con?

Mẹ thương yêu của con!

Con nghe chuông nhà thờ đổ ngân nga 12 tiếng. Đến giờ tan lễ cuối rồi cơ. Thôi con đi về, kéo hông thôi người ta ùa xô ra đầy đường với nét mặt hân hoan, chắc con phải khóc quá.

Con đi ngược lại bờ giáo đường phía sau lưng, chung quanh con im vắng, con chợt nhớ đến đầu đề cuốn sách « L'homme qui voyagea seul » và nghĩ chắc hôm nay con giống như ông ta quá. Eo ôi! Con gái của mẹ thật hay vẽ vời mẹ nhỉ? Tâm hồn con mơ mộng như thế này, bảo sao con không thấy mình đau khổ. Thôi rồi con chậm quá đi mất, người ta đã đi về đông nghịt trên đường, rồi đấy. Con nghe một bà dốt cổ con gái đi trước mặt kêu lên « lạy Chúa tội » với tất cả thành khẩn trong giọng nói. Niềm hối hận len lén vào tim con. Tại sao lại mất niềm tin đối với Chúa phải không hờ mẹ? Khi Chúa lúc nào cũng mở rộng niềm thương cao cả đến nỗi ai cũng thành tâm tin tưởng. Thôi con về con sẽ đọc kinh thật nhiều đề sám hối đề cầu nguyện cho mẹ, cho con và ngày mai con đi xin tội mẹ ơi...

Sáng hôm đó, Huy Lam tưởng như tuyết ngoài trời đã tan đi, và trong lòng bỗng ấm như giọt nắng của mùa xuân. Cậu bé trộm thử chiếc áo choàng màu xanh da trời, cái mũ có đính một cái lông công rực rỡ và đôi giày boots thật vừa vặn. Huy Lam tưởng như mình là một vị Hoàng tử trong chuyện thần tiên. Bố mẹ thấy Huy Lam sung sướng, ca hát suốt buổi sáng cũng vui vẻ theo. Nhưng Huy Lam không đề ý đến, cậu bé chạy nhanh vào rừng, đến bên bờ suối cũ, ngấm mình dưới giòng nước, Huy Lam bắt chước điệu bộ của một vị Hoàng Tử: đứng lên, quỳ xuống, đưa tay ra nắm lấy tay công chúa Thi Thi mở đầu buổi hội...

Buổi tối vừa sửa soạn xong, cô bé Hạ Giang tủm tỉm cười, sang nhà Huy Lam, cô bé nghĩ đến nụ cười rực rỡ của Huy Lam khi được mặc áo mới. Nhưng Huy Lam lạnh lùng:

— Đẳng í đi trước đi.

Hạ Giang muốn khóc:

— Thế Lam không muốn đi với Giang sao!

Huy Lam khó chịu, vì Huy Lam chỉ muốn đến sau cùng. Khi buổi lễ vừa mới bắt đầu như vậy sẽ được mọi người chú ý hơn, nhưng cái con bé này thật dở hơi.

Huy Lam tức giận:

— Đã bảo đi trước đi còn hỏi?

Hạ Giang lăm lăm ra khỏi nhà, cô bé vẫn chưa hiểu mình đã làm gì khiến cho Huy Lam tức giận đến thế.

Khi Huy Lam tiến đến gần đám đông, quả nhiên mọi người đều chú ý đến chiếc áo xanh của chú bé. Huy Lam cố tạo một dáng đi thật quý phái, và không cần đề ý đến tụi nhóc chung quanh. Huy Lam đi thẳng đến trước mặt công chúa, nhưng Huy Lam bỗng lặng người: Công chúa sao giống con bé bên suối hôm nọ. Công chúa Thi Thi cũng ngạc nhiên:

— Ủa, thế đẳng ý không sang khu rừng bên cạnh sao.

Huy Lam xấu hổ, hai tai đỏ bừng, chú bé quay lưng chạy vào rừng. Nước mặt chực rơi xuống. Huy Lam ngồi mãi dưới một gốc thông: « chỉ tại mình kiêu ngạo... » Huy Lam hối hận thì đã muộn rồi, xấu hổ không chịu được. Tiếng chuông nhà thờ từ đằng xa đưa lại, tiếng ngân như hàng bạc cả tâm hồn chú bé. Huy Lam đứng dậy, tiến về phía nhà thờ.

Trong một góc, cạnh hang đá chúa Hải đồng. Thi Thi và Hạ Giang đang nhìn Huy Lam mỉm cười, môi cô bé tròn xoe theo tiếng hát, Huy Lam bỗng thấy tâm hồn mình trũng xuống, lên cao và trải dài theo tiếng hát.

truyện ngắn: Tù Kế Tường

Chị Giao đứng lên một cách ái ngại. Ngõ nhìn chị, gương mặt chị Giao đã mờ trong bóng tối. Ngõ thấy mình vô lý hết sức, giận Thu Đông rồi giận lây cả chị Giao. Chiếc đèn vẫn đẹp, dù rằng nó không được treo trong phòng của Thu Đông Ngõ hỏi hận tìm cách hỏi chuyện chị Giao :

— Chị Giao này !

— Gì thế Ngõ ?

— Đêm nay chắc vui lắm phải không ?

— Vui lắm. Ngoài đường phố đông nghẹt người, ở nhà thờ người ta làm lễ lúc nửa đêm. Thánh ca vang lên đến tận những ngôi sao trên trời.

— Đêm Giáng Sinh chắc trẻ con được nhiều quà lắm chị nhỉ ?

— Ồ nhiều quà lắm. Ngõ cũng sẽ có quà nữa.

— Nhưng Ngõ có là trẻ con đâu Chị Giao cười :

— Chứ Ngõ mà lớn với ai

— Không đâu Ngõ lớn rồi chứ bộ.

Chị Giao bỏ vào trong một chút trở ra với chiếc áo dài màu rêu. Đèn trong nhà cũng bật sáng. Áo chị Giao loáng ánh đèn xanh, như một con bướm đêm, Chị Giao nói :

— Ngõ coi nhà chị đi ra phố một chút nhé. Sẽ có quà cho Ngõ và nửa đêm chị sẽ dắt Ngõ đi xem lễ.

Ngõ mỉm cười. Chị Giao đi ra khoảng sân và mắt hút ngoài đường Ngõ vẫn ngồi ngoài thềm và nhìn lên trời. Những ngôi sao sớm nhất đã mọc. Ngõ cũng đang có một ngôi sao đang óm trong lòng. Ngôi sao này chỉ được thấp sáng khi nó được nắm trong tay Thu Đông, nhưng cô bạn nhỏ ấy bỗng nhiên trở thành chiếc thuyền trôi ra khơi và sự giận dữ ban chiều là dòng sông to lớn nhất. Ngõ không biết chiếc đèn này để làm gì, nhưng cũng không có can đảm dẫm nát như mong muốn.

Bên ngoài, con đường đã đầy những tiếng động và tiếng cười. Mọi người đã kéo nhau đi chơi đêm Giáng Sinh, chắc mọi ngã đường trong đêm nay đều dẫn về ngôi nhà

thờ lớn ở trung tâm thành phố. Ngôi nhà thờ nằm bên cạnh một công viên đẹp nhất, toàn cỏ xanh. Nếu không giận nhau đêm nay có thể Ngõ sẽ rủ Thu Đông đi xem lễ và sẽ đứng trong công viên đó đợi Thu Đông vào nhà thờ cầu nguyện. Thế nào Thu Đông cũng sẽ ước mong một điều gì đó cho Ngõ. Và Ngõ bỗng ngạc nhiên trở mắt nhìn ra khoảng sân khi thấy Thu Đông đi chiếc xe đạp nhỏ xíu vào. Chiếc xe này Ngõ thường thấy mấy đứa em của Thu Đông chạy rong ngoài đường. Thu Đông dựng xe giữa sân đi vào. Ngõ ngồi im không buồn đứng dậy. Thu Đông ném mấy cái thiệp Giáng Sinh trước mặt Ngõ nói :

— Đó, Ngõ xem đi.

— Xem làm gì ?

— Sao hỏi chiều Ngõ hỏi ?

— Hỏi chiều khác bây giờ khác.

Thu Đông im lặng một lúc ngại ngùng kêu :

— Ngõ này !

— Gì ?

Thu Đông đâu có thân với lại mấy người đó. Tại họ tặng thiệp mình thì mình phải lấy chứ

Ngõ cúi tiết gắt :

— Rồi không lấy có được không ?

— Như thế họ nói chết.

— Sự tội thẳng Quang mắt hí hơn sự Ngõ à ?

— Không phải như vậy, Ngõ đáng sợ hơn nhiều. Lúc chiều Ngõ làm Thu Đông sợ muốn khóc. Ngõ không biết sao ?

Ngõ thấy một cơn gió mát dịu chạy vào lòng, và mặt trời đang lạnh nhưng cũng có cảm tưởng đầu đây có hơi lửa ấm. Câu nói của Thu Đông nghe êm ái dễ thương chỉ lạ. Ngõ dòm Thu Đông, lúc này Thu Đông không còn đáng ghét nữa. Nhưng Ngõ cũng phải trả thù lúc chiều Thu Đông đã hành hạ mình. Ngõ nói cộc lốc :

— Từ bây giờ không thèm chơi với Thu Đông nữa. Thu Đông có tội thẳng Quang mắt hí rồi.

— Mấy người đó đâu có ăn nhằm gì với Thu Đông.

— Không ăn nhằm sao Thu Đông

nhận thiệp chúc. Thu Đông cười với nó, và bênh nó dữ thế ?

— Tại vì Ngõ gọi người ta bằng thẳng này thẳng nọ. Thu Đông không thích thế.

— Thế tại nó gọi Ngõ bằng « thẳng » Thu Đông chắc thích lắm hả ?

— Ngõ cứ nói móc người ta không, Ngõ ác lắm.

Ngõ ngồi im. Thấy hối hận đôi chút. Nhưng Ngõ không thấy mình ác chỗ nào cả. Thu Đông nói :

— Thu Đông nhận được tất cả mười lăm cái thiệp. Chỉ có năm cái của nhóm trò Quang, còn bao nhiêu là của bạn Thu Đông và các chị lớn. Ngõ đếm đi.

— Không thích đếm. Của người ta chứ có phải của Ngõ đâu.

— Sao lúc chiều Ngõ hỏi ?

— Đã bảo lúc chiều khác, bây giờ khác.

Thu Đông nói như mếu :

— Bây giờ Ngõ không thêm thân với Thu Đông nữa phải không ?

Ngõ bặm môi nói :

— Ừa. Vì Thu Đông đã chơi với thẳng Quang mắt hí.

— Không thêm thân nữa thì đừng gặp nhau chứ Ngõ đừng đi nói xấu cho Thu Đông với trò Quang.

— Bộ oan lắm hả ?

Thu Đông không chịu được nữa, đứng khóc ngon lành. Ngõ thấy hả hê vô cùng. Thu Đông càng khóc Ngõ càng thấy sung sướng, thỏa mãn tự ái của mình từ bao nhiêu lâu nay. Thu Đông cứ đứng khóc tức tưởi mãi cũng làm Ngõ chột dạ. Cuối cùng Ngõ đành dỗ :

— Đừng khóc nữa. Ngõ không có nói xấu Thu Đông với thẳng Quang mắt hí đâu.

Thu Đông càng khóc già. Con gái chỉ giỏi tài khóc. Ngõ phải đành cười :

— Thôi, Ngõ hết giận rồi. Thu Đông nín khóc đi. Khóc thế kỳ lắm.

Thu Đông thút thít :

— Ngõ phải hứa không bao giờ kêu trò Quang bằng thẳng Thu Đông mới chịu.

— Ừa, Ngõ hứa không gọi thẳng Quang bằng « thẳng » đó.

— Ngõ lại vừa gọi bằng « thẳng » đó.

Ngõ cười :

— Ngõ quên.

Thu Đông nín khóc. Con nhỏ hay ghê. Muốn khóc thì khóc ngon lành, chừng nín thì nín ngay. Ngử trịnh trọng đưa chiếc đèn ngôi sao cho Thu Đông :

- Cầm lấy đi.
- Cửa Ngử mà.
- Đã bảo cầm lấy đi, Ngử cho Thu Đông đó.
- Ngử nói thật ?
- Bộ Thu Đông chê hả, không bằng cái thiệp của thằng Quang mất hi hả ?

Thu Đông lườm Ngử :

- Thấy chưa, Ngử vừa gọi người ta bằng «thằng» mất hi. Ngử cười :
- Ngử quên chớ bộ. Cầm đèn đi.

Thu Đông cầm đèn hít hà :

- Đèn đẹp ghê. Đèn này mà đi rước lễ thì phải biết.
  - Làm cả một buổi chiều đó, suýt chút nữa thì Ngử xé tan thành
  - Sao vậy ?
  - Tại Thu Đông đó.
- Thu Đông cười :

- Nhưng chiếc đèn nó có tội gì ?
  - Tại Ngử ghét.
- Thu Đông háy mắt :
- Bây giờ còn ghét nữa không ?
  - Hết rồi.
  - Vậy Thu Đông về sửa soạn đi nhà thờ với ba mẹ nhé
  - Thu Đông không đi một mình sao ?
  - Eo ui, ba không cho đâu. Và lại Thu Đông cũng không dám đi

một mình đâu. Ngử dám đi một mình không ?

Ngử đáp yếu xìu :

- Gì mà không dám.
  - Ngử có đi nhà thờ không ?
  - Có.
  - Vậy chắc sẽ gặp Ngử ở nhà thờ. Mà Ngử đứng chỗ nào ?
  - Chi vậy ?
  - Không biết nữa.
- Thu Đông giấu mặt cười. Ngử

những phong tục trong ngày Giáng Sinh

trong bó hoa hay là trong cái hộp làm bằng cỏ rơm khô để chỉ ngày lễ Sinh nhật. Những người tặng quà đó thường thường lên đến nhà những người mình định cho quà, mở cửa sổ ném vào một cách kín đáo không để cho ai biết. Khi chủ nhà nhận được món quà ấy phải ý tứ cẩn thận bởi rơm vạch các lá, lục lọi trong cỏ rất là kỹ càng, mà kết quả chỉ thấy có một cái kim. Nhiều khi món quà qui báu ấy chỉ là một gói quần thật chặt, bên trong những chữ rất là hóm hỉnh để gọi tinh tởm của người được tặng rồi khi cạy cạy lột hết các lần giấy bọc mà chỉ thấy cái : « không có gì cả » với một nụ cười trên vẻ mặt tăng hăng.

Cũng ở nơi như ở Nam Mỹ, ở Na-uy còn có thói quen thết các giống chim một bữa tiệc Sinh nhật. Vào sáng hôm 25-12, người ta lấy một bó lúa đẹp buộc vào đầu cái gậy dài, rồi trao cho một người nhà quê nghèo khổ hơn cả cầm gậy cao khỏi mặt nhà. Về mùa này tuyết xuống che phủ đồn điền, nên giống chim «hay hay» sinh kể cũng khủng hoảng quần bách nay được một ngày loài người có lòng tốt thết tiệc nên rất mừng rỡ tấp nập, đến dự, vừa ăn vừa hót ríu rít khoái trá vô cùng.

Ngoài ra tại Pháp, Tây ban Nha, Ý, Bỉ và hầu hết các nước phương Tây vào đêm Sinh nhật mọi gia đình mừng lễ một cách vui vẻ. Cha mẹ,

sung sướng ngó lên bầu trời đã mọc đầy sao.

Những ngôi sao sáng lóe, chớp chớp mãi trên cao xa tít. Ngử nói :
— Ngử không có đạo nên không vào nhà thờ. Ngử đứng bên kia công viên.

— Vậy Thu Đông sẽ cầu nguyện cho Ngử nghe !

Nói xong Thu Đông giấu mặt sau chiếc đèn cười. Và leo lên xe đạp chạy ra công. Con đường bây giờ thật xôn xao và đầy những âm thanh kỳ lạ. ●●●

con cái, tôi tớ, quây quần bên lò sưởi. Bữa áp lễ người ta đã lo kiếm một khúc gỗ to, có thể cháy từ chiều hôm cho đến quá nửa đêm lễ. Ngọn lửa ấy gọi là : « Đuốc Sinh nhật » (buche de Noël). Đang khi cây đuốc cháy sáng, người ta đọc những tích truyện về Sinh nhật. Tới giờ lễ nửa đêm, chuông nhà thờ trỗi dậy inh ỏi, mọi người làng đi sang nhà thờ, trên tay cầm một cây đèn ngũ sắc, coi như một đêm cô đơn. Đến nhà thờ chuông lễ rồi trở về nhà nhập tiệc. Cây đuốc sinh nhật lần lần yếu sáng, cho đến lúc ngọn lửa gần tàn thì mọi người từ giã nhau đi ngủ. ●●●

Thư từ, bài vở gửi về DUYÊN ANH, Tòa soạn Tuổi Ngọc, 38 Phạm Ngũ Lão, Saigon. Ngân phiếu, thư bảo đảm và mọi giao dịch về tiền bạc xin gửi về VŨ MỘNG LONG cùng địa chỉ trên. Mọi liên lạc phát hành, xin hỏi tại tòa soạn và trị sự Tuổi Ngọc.

In tại nhà in Nguyễn đình Vương — Giấy phép số 641-BBT-NBC-HCBC.

CUỐN TRUYỆN MONG ĐỢI CỦA
NHỮNG NGƯỜI YÊU THẮNG VŨ

duyên anh

THẮNG
CÔN
TUỔI NGỌC

PHÁT HÀNH ĐÚNG MÙA GIÁNG SINH 1969